SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. C. No. 199. JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, OCTOBER 20, 1993. CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ І НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 20-го ЖОВТНЯ 1993. Ч. 199. РІК С.

ЗАКЛИК

ДО УКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДИ В ЗСА У СПРАВІ ДОПОМОГИ ДИПЛОМАТИЧНИМ ПРЕДСТАВНИЦТВАМ УКРАЇНИ

Шановні Пані і Панове!

Після століть боротьби з окупантами, терпінь і безчисленних жертв найкращих синів і дочок українського народу, Україна стала вільною, незалежною, соборною і суверенною державою. Одначе, ще сьогодні, після двох років проголошення незалежности, Україна бореться з великими трудношами у закріпленню державности. А тому святим обов'язком всіх українців-патріотів у діяспорі є допомогти Урядові України побороти ці перешкоди.

Дуже важливим для України є встановлення дипломатичних зв'язків з іншими державами світу, зокрема із ЗСА. З прикрістю мусимо ствердити, що наша молода держава, після понад тристап'ятдесятрічного колоніяльного визиску, через матеріяльні засоби не може собі дозволити встановити амбасади і консуляти у всіх державах світу.

Фундація Підтримки Дипломатичних Представництв України закупила будинок для генерального консуляту у престижевій дільниці Ню Йорку за 1,200,000 дол. Дякуючи жертвенности української громади вже заплачено поважну суму грошей, але ще залишилося до сплачування 700,000 дол. З уваги на те, що потрібно платити великі відсотки за позичку, фундація негайно мусить зібрати потрібні гроші на сплату боргу.

Шановні пані і панове!

Обов'язком української діяспори в ЗСА, зокрема кожного члена тієї громади, є фінансово допомогти Україні у закріпленні державности. Жертвуймо на генеральний консулят в Ню Йорку!

Просимо чеки виписувати на: Ukrainian Consulate Fund і висилати на адресу: Mr. D. Korduba, Ukrainian Consulate Fund, 209 Grand Ave., Apt. B. Rutherfod, N.J. 07070, або до православної кредитівки в Ню Йорку і кредитівок „Самопоміч" в Ню Йорку, Нюарку і Філядельфії. Відкривайте конта в інших кредитівках. Ми віримо, що в скорому часі українська громада в ЗСА сплатить борг за будинок генерального консуляту в Ню Йорку.

Крайова Екзекутива Українського Конгресового Комітету Америки

Екзекутива Української Американської Координаційної Ради

Татари будуть репрезентовані у парляменті Криму

Симферопіль (УНІАР). — Верховна Рада Криму закінчила свою 14-ту чергову сесію. Найбільші суперечки викликав проєкт закону про внесення доповнень до закону Республіки Крим про вибори.

Верховна Рада Криму схвалила рішення про надання депортованим народам національних квот при проведені виборів до ВР Криму 27-го березня 1994 року та виборів президента республіки Крим 16-го січня 1994 року. Питання про участь кримських відділів українських партій до участи у виборах Рада не розглядала.

Кримським татарам у парляменті Криму надано 14 місць, вірменам, болгарам, німцям і грекам по одному на всіх 98.

Закон набирає чинности з хвилиною введення в дію закону про вибори ВР Криму і втрачає чинність після складення уповноважень депутатами цього скликання.

Футболісти України перемогли Америку

Гай Пойнт, Норт Кароляйна (Ройтерс). — Україна двома голями, що їх у першій половині гри здобув Віктор Леоненко, перемогла вислідом 2—1 американську футбольну збірну у міжнародних товариських змаганнях у суботу, 16-го жовтня. У цій товариській грі тренер американської дружини Бора Мілютіновіч зробив вісім змін серед своїх грачів, заявляючи, що робить це тому, щоб всі грачі мали змогу грати у змаганнях.

Наступні змагання української збірної з американською збірною відбудуться в суботу, 23-го жовтня, у місцевості Бетлегем у Пенсильванії. Початок змагань на стадіоні Лігай університету в год. 2-ій по полудні.

НАУКОВЦІ ПРОПОНУЮТЬ ІНТЕНСИВНУ УКРАЇНІЗАЦІЮ

Київ (УНІАР). — У Київському Державному Університеті проходить праця міжнародної науково-практичної конференції „Українознавство у розбудові держави". У конференції беруть участь представники наукових кіл 26 держав світу та провідні українські вчені.

Учасники конференції заслухали цілий ряд доповідей з проблем розвитку української науки під сучасну пору та формування самосвідомости громадян Української держави у процесі творення суверенної України. Відбулася жвава дискусія з обговорюваних питань у результаті яких прозвучало чимало конструктивних пропозицій для Президента, Верховної Ради України та Кабінету Міністрів. Зокрема пропонувалося не приймати на високі державні пости осіб, які не володіють державною мовою, а захист української культури здійснювати шляхом протекціонізму з боку держави.

Запропоновано Академію Наук України перейменувати на Українську Академію Наук, випрацювати державну програму українознавства у Збройних Силах України та запровадити День Українського Війська 14-го жовтня.

Виступаючи на секційному засіданніл міжнародної конференції, відомий мовознавець і професор київського університету Олександер Пономарів закликав створити в Україні державну службу мови. Подібна служба існує навіть у Франції, де серйозної загрози функціонуванню мови, на відміну від України, немає. О. Пономарів скритикував застосування в офіційних засобах інформації мови сусідньої держави. Служба мови, на думку вченого, повинна мати широкі уповноваження для боротьби з подібними явищами. Він засудив фактичне запровадження цензури в Державній телевізійно-радієвій компанії України.

Добуватимуть нафту спільно

Київ (УНІАР). — Тут у середу, 13-го жовтня, Державний комітет геології та використання надр підписав угоду зі спільним українсько-англійським підприємством „Кримська нафтова компанія" про розвиток та експлуатацію нафтового родовища у західній частині Чорного моря.

До столиці України прибула також делегація Лондонської торговельної палати, очолювана її президентом Робертом Ентоні. Члени делегації вивчають економічну ситуацію та з'ясовують можливості співпраці між бизнесовими колами Великобританії та України. У Міністерстві Зовнішньоекономічних Зв'язків України представники провідних британських фірм та компаній ознайомилися з законодавством України щодо імпорту-експорту, існуючими умовами довготермінових вкладень капіталу в українську економіку та системою захисту чужоземних інвестицій. Досягнуто попередніх домовленостей про обмін інформацією, надання британською стороною послуг у підготові фахівців і заснування британсько-української Торгової Палати.

Україну відвідали урядові делегації Сирії, Польщі, Румунії, Туреччини та Єгипту. Чужоземні гості висловили готовість купувати в Україні метал гідротехнічне обладнання, бурильне устаткування тощо. Україна зі свого боку висловила бажання купувати фосфати, нафту, бавовну і тканини.

Ю. Осінчук успішно концертувала на Алясці

Джерзі Ситі, Н.Дж. — Як інформує обширно преса з Аляски, в Анкоредж деб'ютувала дуже успішно 26-го вересня відома українська піяністка Юліяна Осінчук.

В окремому концерті, який відбувся у переповненій залі Мистецького центру Аляски, Ю. Осінчук виконала твори Моцарта, Шумана, Прокоф'єва і Ліста та прем'єру написаного для неї твору визначного композитора Аляски Філіппа Мунґера. Цей твір скомпонований на тлі мистецьких праць в папері, одної з найкращих живучих мисткинь Аляски, Карен Сталекер, викликав широке зацікавлення і про це писали у щоденнику в Анкоредж вже перед його прем'єрою, порівнюючи його до славної композиції Муссорґського „Картинки з виставки". Твір Ф. Мунґера називається „Крихкий корабель" оп. 36.

Ю. Осінчук

Після концерту появилася в „Анкоредж Дейлі" обширна рецензія пера музичного критика цього часопису, який вже у заголовку висловлює своє захоплення грою Ю. Осінчук, називаючи свою статтю: „Піяністка Осінчук захоплює публіку". Кожний із виконаних Ю.

(Закінчення на стор. 7-ія)

Минуло 15 років понтифікату Папи Івана Павла II

Ватикан. — У суботу, 16-го жовтня, сповнилося 15 років від того дня, як головою Римо-Католицької Церкви був вибраний Кароль Войтила. Він прийняв тоді ім'я Івана Павла II. Нині з ним зв'язують важливі політичні й історичні зміни у світі за ці роки.

Коли 15 років тому Папа Іван Павло II вперше показався у білому одязі перед зібраними на площі св. Петра у Ватикані, він був наймолодшим зі своїх попередників — 58 років. Зате сьогодні про нього написано найбільше книг за роки понтифікату — в середньому 222 за рік.

За 15 років він 175 разів виїжджав за межі Ватикану, побував у 113 державах світу. Недавно він вперше відвідав країни Балтії — колишні совєтські республіки, а цими днями висловив намір відвідати Україну.

Івана Павла II вирізняють величезна працездатність і прагнення виконати до кінця свій пастирський обов'язок. Він видав 10 енциклік, головною темою яких є мораль, говорив про людські страждання і про необхідність нової євангелизації, прочитав 12,000 проповідей з закликами до миру, дотримання прав людини.

Іван Павло II завжди відкидав ідею про поділ світу на бльоки, нагадував про єдині християнські корені Европи з її латинською і слов'янською традиціями. Він був одним з перших, хто висунув думку про єдину Европу.

Рішуче виступаючи проти атеїзму і диктатури комуністичних режимів у Східній Европі, він, однак, вказує, що падіння берлінської стіни і поразка зла не означає, що настало торжество справжньої справедливости.

Тепер 73-річний Іван Павло II користується на міжнародній арені величезним авторитетом. За час його понтифікату кількість держав, з якими Ватикан підтримує дипломатичні відносини, збільшилася з 90 до 140.

З майбутніх важливих віх, які заплянував для себе Іван Павло II, у Ватикані виділяють три: поїздки в Єрусалим, Пекін і Москву.

В АМЕРИЦІ

СПРОБИ УРЯДУ ЗСА всю вину за трагічні неуспіхи в Сомалії скласти на конто Організації Об'єднаних Націй, не були надто вдалим маневром. Всього 11 днів після того, як в Моґадішу загинуло 18 американських вояків, президент Билл Клінтон заявив, що агресивні зусилля полонити чи заарештувати провідника одної з політичних фракцій Мохаммеда Фараха Айділа не повинні були бути головною місією військ ЗСА. Одначе з усього видно, що всі потягнення в Моґадішу мали підтримку Уряду ЗСА, діло в тому, що коли Уряд почав застановлятися над своєю політикою в Сомалії та вносити деякі зміни, то не завжди про це було повідомлено військове командування. І так американська військова частина, яка стала об'єктом жорстокої помсти сомалійців, не була повідомлена про те, що ЗСА не є вже зацікавлені у спійманні вище згаданого сомалійського ватажка.

ПРОВІДНИК СЕНАТСЬКОЇ меншости республіканець Роберт Дол заявив, що пропонуватиме законопроєкт, який обмежить права президента Билла Клінтона в будь-який спосіб уживати американських вояків у Гаїті, хіба що існуватиме загроза державній безпеці ЗСА. Він публічно заявив, що відновлення о. Жан-Бертрана Арістіда на становище президента Гаїті не вартує ні одного американського життя, зокрема тоді, коли сам американський народ вимагає більш стриманости у вживанні американського війська поза кордонами країни. Урядові чинники заявили, що оспорюватимуть такий законопроєкт. На їхню думку такий законопроєкт буде порушенням закону про право Президента творити закордонну політику.

ЗРОСТАЮЧИЙ НЕСПОКІЙ та постійний страх жорстоких злочинств у країні, є домінуючим фактором у цьогорічних виборах посадників міст у ЗСА. Знавці твердлять, що мабуть це і є причиною, чому так багато посадників звільняють свої місця і не кандидують наново. Нові кандидати використовують саме цей фактор неспроможности зарадити лихові та, як виглядає покищо, обіцянками покращити ситуацію здобувають голоси виборців.

НАПЕРЕДОДНІ ОФІЦІЙНИХ відвідин в Україну, секретар Державного департаменту ЗСА Воррен Кристофер сказав, що однією з основних тем його переговорів з керівництвом України буде проблема ліквідації міжконтинентальних балістичних ракет і ядерної зброї з бомбардувальників великого засягу дії. Відвідини В. Кристофера в Україну заплянована під кінець цього тижня.

ПРОПОНОВАНИЙ ПРЕЗИДЕНТОМ Биллом Клінтоном плян охорони здоров'я, що мав бути легко зрозумілим і нескомплікованим до виконання, раптом почав непередбачено сходити із прямого шляху. Не зважаючи на всі заходи зі сторони Уряду, Президента та керівника окремої групи Гіллярі Родгам-Клінтон, чимраз інші перепони появляються на його шляху. Замість рамового пляну, Конґрес домагається точних і конкретних подробиць заки зможе обговорювати сам плян, а цього потрібного пляну ще немає, бо, як твердять офіційні чинники, події в Росії, Сомалії та Гаїті відтягнули увагу Уряду від пляну охорони здоров'я.

Д-Р ДЖЕК КЕВОРКІЯН, який провадить постійну пропаґанду за лікарську допомогу при самовбивстві, заявив минулої неділі, 17-го жовтня, що він має успіхи з поширенням своїх нових задумів. У цьому випадку д-р Кеворкіян пропаґує збереження людських органів тюремників засуджених на страту та вживання трупів для переливу крови. Все це він базує на своїй кореспонденції з одним в'язнем, який перед своєю стратою погодився віддати свою печінку для ще живої хворої особи. Д-р Кеворкіян тепер є оскаржений стейтом Мишиґерн у переступленні закону цього стейту в справі допомоги невилічимо хворим особам у самогубстві. Його судову розправу призначено на 15-го лютого 1994 року.

ЗСА МОЖУТЬ ЗАСТОСУВАТИ СИЛУ ЩОДО ГАЇТІ

Вашінґтон. — Як інформує агентство Ассошіейтед Пресс, високі чини в Адміністрації президента Билла Клінтона припускають, що американські морські піхотинці можуть ступити на берег Гаїті, щоб сприяти поверненню до влади вигнаного гаїтянського президента Жана-Бертрана Арістіда. Про це також заявила в телевізійному інтерв'ю представник З'єднаних Стейтів в ООН Маделейн Олбрайт.

Тим часом серед законодавців цей курс не користується загальною підтримкою. Лідер республіканців у Сенаті Боб Дол навіть заявив, що має намір внести на розгляд законопроєкт про обмеження військової влади президента. Виступаючи у програмі Сі-Бі-Ес „Лицем до країни", Б. Дол нагадав ті чотири умови, які президент Б. Клінтон вважав необхідними для участи американських збройних сил в закордонних операціях. Перша — певні цілі, визначені для війська, друга — очевидна загроза мирові, третя і четверта — цілковита ясність щодо початку і кінця операції. Жодна з цих умов у гаїтянській ситуації не дотримана. „Повернення Арістіда до влади не вартує життя ні одного американця", — сказав Б. Дол.

Подібно наставлений сенатор-республіканець Річард Луґар, який є членом Комісії закордонних справ. На його думку, президент Б. Клінтон і його дорадники не повинні спішитися з прийняттям остаточного рішення щодо Гаїті, бо помилка буде дорого коштувати.

Хоч президент Арістід не відступає від свого пляну повернутися на батьківщину 30-го жовтня, з кожним днем стає помітніше, що гаїтянські військовики не мають наміру відмовлятися від влади. Після того, як вони минулого тижня не впустили в країну миротворчі сили ООН, Рада безпеки проголосувала за відновлення ембарго на доставу нафти для Гаїті, а американські, канадські і аргентинські військові кораблі заблькували острів. У зв'язку з цим гаїтянці проголосили загальний страйк протесту. Щоправда, демонстранти на вулицях не дозволяють собі на антиамериканські чи антизахідні гасла. Спостерігачі підкреслюють, що у висліді нафтового ембарго і торговельних санкцій найбільше постраждають бідні прошарки гаїтянського населення.

З останніх інформацій стало відомо, що керівник військової хунти Гаїті генерал Рауль Седрас запропонував Ватиканові стати посередником у переговорах між Гаїті і З'єднаними Стейтами. Представник президента Арістіда у Вашінґтоні відкинув цю пропозицію як нелогічну. Річ у тім, що Ж.-Б. Арістід колись був католицьким священиком, однак за проповідь насильства його позбавили церковного сану.

У Польщі створено нову правлячу коаліцію

Варшава, Польща. — У польському сеймі підписано угоду про створення нової урядової коаліції. До неї ввійшли Союз демократичних лівих сил (СДЛС), що переміг у парляментарних виборах і який об'єднує понад 20 партій, профспілок і громадських організацій, а також Польська селянська партія (ПСП), яка здобула у виборах друге за кількістю місць у сеймі і сенаті.

У результаті консультацій про формування майбутнього уряду від участи в коаліції відмовився Союз праці. Лідери трьох партій разом обговорювали справи діяльности майбутнього нового уряду Польщі. Союз праці не погодився з відмовою партнерів виконати його вимоги про значне обмеження процесів приватизації державної власности.

Коаліційна угода, яку підписали лідер СДЛС Алєксандер Квасьнєвський і голова ПСП Вальдемар Павляк, регулює принципи партнерства двох груп на політичній арені країни. В ній підтверджено, що пост голови уряду займе представник Селянської партії, а престижеве крісло маршала сейму, як називається у Польщі спікер нижньої палати парляменту, дістане один з лідерів лівих сил.

У четвер, 14-го жовтня, відбулося засідання нового польського парляменту, більшість місць в якому належить партіям, в минулому так чи інакше зв'язаним з комуністами. В той же день президент Лєх Валенса погодився, щоб прем'єр-міністром країни став лідер Селянської партії 34-річний В. Павляк. Він займе своє місце зразу ж після того, як будуть виконані всі формальности — уряд на чолі з прем'єром Ганною Сухоцькою офіційно зголосить резиґнацію, а президент прийме її.

У СВІТІ

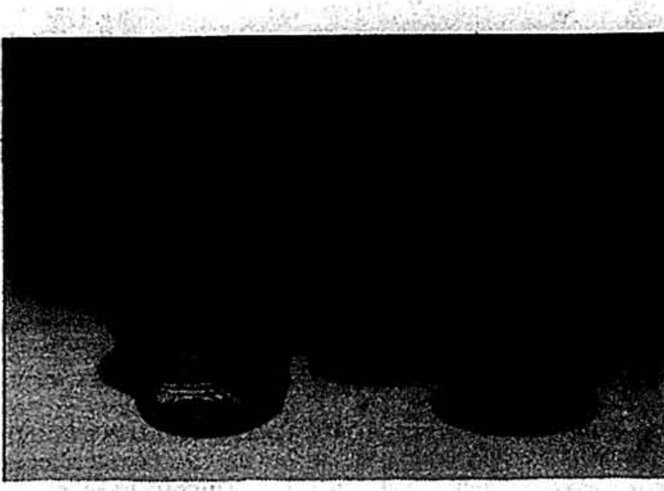
В КАМБОДЖІ ВІДНОВИЛИСЯ бої між урядовими військами і „червоними кхмерами". Обидві сторони застосували артилерію. На вимогу співголів камбоджійського уряду Нородома Ранаріта і Гун Сена припинити збройні дії, „червоні кхмери" відповіли, що вони воюють проти в'єтнамської окупації. Відомо, однак, що в'єтнамці вийшли з Камбоджі чотири роки тому.

ЗБРОЙНІ ФОРМАЦІЇ вигнаного з Тбілісі президента Звіяда Ґамсахурдії захопили стратегічно важливе місто Самтредію на заході республіки, змусивши відступити звідти війська, що залишаються вірними урядові Едуарда Шеварднадзе. Бій за Самтредію тривав шість годин. Відтак звіядисти заявили, що метою їхньої боротьби є захоплення столиці — Тбілісі.

В СУБОТУ, 16-ГО ЖОВТНЯ, лондонська поліція розігнала масову демонстрацію антифашистів, які зібралися перед будинком головного бюра Британської національної партії. Як відомо, ця партія закликає до депортації з Англії всіх африканців і вихідців з азійських країн. Коли поліція заблькувала підходи до бюра Британської національної партії, демонстранти-антифашисти відповіли на це киданням плящок зі запалювальною речовиною і градом каміння в бік поліціянтів. 16 з них ранено. Відтак поліція застосувала кийки і сльозоточивий газ.

В УМ відбудеться виставка Трипільської культури

Джерзі Ситі, Н.Дж. — Виставка „Україна від 5,000 до 4,000 рр. перед народженням Христа: скарби Трипільської культури, що проходила в Культурному центрі Міжнародного валютного фонду у Вашінґтоні в серпні і вересні буде відкрита в Українському Музеї в Ню Йорку 24-го жовтня і триватиме до 21-го листопада включно. Виставка, яку привезено з Києва, є під патронатом української амбасади у Вашінґтоні і українського генерального консуляту у Ню Йорку. На виставці будуть показані 160 експонатів історичної і мистецької вартости з часів Трипільської культури. Підготовано двомовну брошуру для інформації глядачів.

Посуд зі заглибленим орнаментом.

Трипільська культура дістала своє імення від поселення Трипілля над рікою Дніпро, де відкрито перші сліди давньої культури перед сто роками. Викопані там скарби у формі посуди і споруди жител вказують на

(Закінчення на стор. 7-ія)

SVOBODA СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Svoboda: (201) 434-0237 UNA:(201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінгтоні: (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda". 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.(201) 434-0237. (201) 434-0807. (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $ 40.00. на півроку —$22.00 на 3 місяці—$12.00.
Для членів УНСоюзу $15.00. річно. За кожну зміну адреси—$1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою.—
За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P O.Box 346 Jersey City, N.J. 07303.

Нормалізація відносин у Східній Европі?

Різні країни колишнього Совєтського Союзу, які усамостійнилися після його розвалу, все ще переживають важкі кризи, сполучені з кривавими боями і людськими жертвами. Від самого початку усамостійнення Вірменії й Азербайджану настав між ними гострий конфлікт за прикордонну азербайджанську провінцію Нагірний Карабах, де проживає багато вірменів і на тій основі Вірменія має претенсію до тієї провінції. Ті обидві молоді держави зорганізували свої армії, Вірменія робила збройні наїзди на Азербайджан. Причиною спору є й релігійна ворожнеча: азербайджанці є мусулманами, вірмени — римо-католиками.

Ще важче переживає Грузія після здобуття своєї незалежности. Внутрішній хаос, спричинений головно міжетнічними конфліктами, спонукав колишнього совєтського міністра закордонних справ Едуарда Шеварднадзе, грузина, переїхати з Москви до своєї батьківщини, де його ентузіястично прийняли й обрали президентом. У тій кавказькій країні з населенням несповна 5 мільйонів населення найбільший клопіт роблять абхази. Хто з нас та взагалі людей широкого світу знав про існування абхазів? Але вони спричинили справжню громадянську війну, в якій абхази затопили частину території з містом Сухумі й створили ситуацію, в якій сам Шеварднадзе мусів скриватися. Він прилюдно обвинувачував Росію і її президента Бориса Єльцина, що вони зрадили Грузію, обіцявши їй поміч в разі потреби і зламавши ту обіцянку. Можна собі уявити, що Єльцинові не була в голові Грузія, коли він мав у самій таки Москві збройний бунт Руцкого і Хасбулатова. Але Єльцин, як відомо, вийшов з тієї халепи переможцем, придушив збройною силою спротив бльоку комуністів і чорносотенців та розігнав так званий конституційний суд, який намагався привернути в Росії комуністичний устрій. Минулого тижня, за повідомленням аґентства Ассошіейтед Пресс, Єльцин провів нараду з президентами Азербайджану, Вірменії і Грузії. Про хід і вислід тієї наради нема ще докладніших вісток за винятком короткого повідомлення, що Грузія приступила до СНД — Співдружности Незалежних Держав, створеної на перелами 1991 і 1992 років у Мінську й Алма-Аті. Можна собі уявити, що це вже Єльцин присилував Грузію приступити тепер до СНД, коли при заснуванні тієї міждержавної організації Грузія з національних новопосталих країн була єдиною, яка туди не приступила. СНД в Україні страшенно непопулярна. Різні демократичні партії, особливо крайні праві, вимагають виступлення відтіль. Коли президент Леонід Кравчук цього не робить, то очевидно не хоче таким актом загострювати відносини з Москвою, для якої існування СНД є наче символічним доказом зберігання зв'язку всіх колишніх членських країн СССР (за винятком трьох балтійських). Дві основні точки статуту СНД — недоторкальність державних кордонів і невтручання у внутрішні справи інших країн — ґарантують державну незалежність членським країнам СНД, але наші патріотичні земляки в Україні воліли б не мати і такого зв'язку з Москвою, не маючи до неї ніякого довір'я.

Сяк чи так, залишаючи на боці проблему СНД, нарада Єльцина з лідерами трьох кавказьких країн вказує на поважну спробу розв'язати компромісово тамошні прикордонні етнічні суперечки, виключити методу збройної сили та нормалізувати тамошні відносини.

Україна щасливіша, бо її територіяльні турботи обмежують до ворожої нам акції мадяронів у Карпатській Україні та у конфлікті у Придністров'ї. Все ж Україна не переживала тієї трагедії, що народи Кавказу.

СНД — непопулярна в Україні. Але вона не повинна нікого хвилювати. Нема причини ремствувати хоч би тільки тому, що СНД не має вже ніякої реальної вартости — це паперова організація.

Микола Муратов

„БОРИСЕ, ТИ МАЄШ РАЦІЮ!"

I

Під час телевізійного звернення до громадян 21-го вересня президент Росії Боріс Єльцин оприлюднив свій указ про поетапну конституційну реформу в Російській Федерації. Цим указом Єльцин зліквідував Верховну раду як законодавчий орган влади і призначив на 11—12-го грудня вибори до обидвох палат майбутнього парляменту — Державної думи. Структура майбутнього законодавчого органу і спосіб його обрання взяті президентом Росії з проєкту конституції, підготовленого конституційною нарадою навесні і влітку цього року з ініціятиви самого російського президента. Мотивуючи свій указ, президент посилається на: вищі конституційні принципи діючої конституції; результати референдуму з 25-го квітня, коли було підтверджено довір'я йому, Єльцинові; необхідність зліквідувати двовладдя, яке завело країну в політичний і економічний глухий кут, тобто основує свої явно неконституційні дії вищими інтересами суспільства і держави та бере на себе всю повноту влади в країні на 2.5 місяця. Тепер влада російського президента обмежена лише часом. Указ також містить ввічливу пропозицію Конституційному судові утриматися від проведення засідань.

Чи можна в існуючих обставинах називати Єльцина диктатором? Мені здається, що ні. Враховуючи совєтсько-російську специфіку, цю форму управління швидше можна назвати — самодержавністю. Отже, до відома світової громадськости, на кінець цього року ми матимемо справу з російським „імператором Борісом II". Шкода, що цього покищо не помітили численні (за числом самих груп, а не членів) монархічні партії та православні ієрархи, А може й справді конституційна монархія буде оптимальним державним устроєм для Росії, де запозичений від Заходу принцип розподілу влад дав такий конфлікт?

Відомий компартійний ретроград ґорбачовської епохи Єгор Ліхачов на одному з останніх пленумів ЦК КПСС з усією „партійною принциповістю" сказав комуністові Єльцину: „Борисе, ти не маєш рації!" З того часу боротьба майбутнього президента за ліквідацію диктатури КПСС і всенародна підтримка його проходила під гаслом „Борисе, ти маєш рацію!"

Тож спробуємо розглянути цю дилему: мав рацію Б. Єльцин, чи не мав після 21-го вересня 1993 року? З точки зору закону і це, зіґнорувавши прохання Єльцина, ухвалив Конституційний суд — президент грубо порушив конституцію і заслуговує на оскарження. До речі, те саме швиденько зробила і зліквідована Верховна рада Росії, хоча і вона не мала на це конституційного права. Це була прероґатива З'їзду народних депутатів. З'їзд відкрили негайно, але... без кворуму і ухвалили цілу низку трагікомічних постанов, в тому числі й про застосування смертної кари до тих, хто відмовиться зі зброєю в руках захищати конституцію, а точніше — народних депутатів.

А що являє собою конституція колишньої РСФСР? На цю тему написано багато коментарів і абсолютна більшість фахівців з конституційного права погоджується, що вона зіткана із суперечливих статтей. Наприклад, задеклярований у ній принцип розподілу законодавчої, виконавчої і судової влад перемежовуються з правом депутатів вирішувати „всі питання щодо керівництва у Російській Федерації". Це положення дуже подобалося парляментаристам, вони тільки ним і керувалися, саботуючи всі виконавчі акти президентських структур. Приватизація їхніми зусиллями здобула такий характер, коли „сьогодні дали, завтра відібрали". Потрібні закони про боротьбу з корупцією і злочинністю не схвалювано роками. Натомість кілька днів обговорювали питання про безплатне отримання помешкань у Москві для себе. Та це й не дивно, якщо подивитися, ким були 80 відсотків депутатів до здійсненої Єльциним департизації. Всі вони в недавньому минулому — функціонери і апаратчики КПСС — номенклятура. Для демократичної громадськости було очевидним, що як їх не розігнати, то реставрація комуністичних порядків не забариться. До права, до закону вони ставилися виключно по-комуністичному: що схочемо, те й робимо. Методика і мотивація рішень стала схожа на діяльність політбюра. Тільки ті діяли таємно, а ці з неприхованим цинізмом. Наприклад, приєднали Севастопіль до Росії. Підстава — місто російської бойової слави і так звана „доцільність". Добрий принцип. За ним можна і в китайців вимагати Порт-Артур, а в італійців і швайцарців Альпи (героїчна оборона Порт-Артура—Люйшунь — під час російсько-японської війни 1904 року і перехід Суворова через Альпи 1805 року). Така, з дозволу сказати, законотворча діяльність загрожувала світові непередбачуваними наслідками. Отож Боріс Єльцин мав рацію, як має рацію поліціянт, який не дуже церемониться, коли треба зупинити протиправні дії розбишаки.

Закінчення буде.

Володимир Жила

Книга унікального характеру

Тадеуш і Малґожата Лопаткевичі, „Мала сакральна архітектура на Лемківщині", переклад з польської Зої Вербової, за ред. Миколи Дупляка, Ню Йорк, Фундація Дослідження Лемківщини, 1993, сторінок 490, ціна 25 дол.

I

„Мала сакральна архітектура на Лемківщині" — це дипломна праця двох авторів Тадеуша і Малґожати Лопаткевичів на звання маґістра етнографії. Захист її відбувся 1981 року в університеті ім. Адама Міцкевича в Познані. У книзі зібрано всі доступні матеріяли з метою реконструкції процесу творення і функції малих форм сакральної архітектури на території лемківських сіл Низького Бескиду. Інвентаризація матеріялу широка, виражена числом 575 зареєстрованих об'єктів придорожнього мистецтва, які знайдено після обслідування 114-ох сіл. Текст книги містить також короткі біографічні дані 54 мистців-каменярів.

Книга складається із сімох розділів: „Вступні питання", „Творці", „Придорожні хрести на Лемківщині — аналіза форм", „Придорожні каплички", „Структурне різьбарство на Лемківщині", „Малі форми сакральної архітектури і сільська громадськість", „Закінчення".

Описуючи і аналізуючи лемківські форми придорожньої архітектури, автори пильно слідкують за її еволюцією у рамках хронологічного розвитку. Тут же вивчають її особливості як формальні, так і змістові, до естетичних включно. В ході своєї праці вони вказують на суттєві риси хрестів, капличок і придорожніх фігур у зв'язку зі специфікою терену та з кількісними і якісними впливами різних течій мистецько-естетичного, релігійного, суспільно-господарського чи політичного характеру. До речі, образ змальованого явища, авторів не завжди задовольняє, бо він видається їм неповним. Їм здається, що „в умовах Лемківщини придорожні об'єкти повинні говорити самі про себе", а тим часом „їм бракує опікунів, — носіїв їхньої історії" і „врешті найважливішого — творця і фундатора". Історична завірюха, пишуть Лопаткевичі, зірвала натуральну нитку традиції, деґрадувала етнографічну територію в культурному, господарському і демографічному аспектах. З пульсуючих колись життям сіл, у більшості випадків залишились тільки приборкувані природою сліди багатовікової людської активности". Таким чином придорожні пам'ятники стоять, як „німі свідки минувшини". У політику автори не заходять, бо їх цікавить в основному культурна аналіза дійсности, яку, на їх думку, вони „якоюсь мірою" осягнули, зробивши з придорожнього мистецтва цікаве явище, що захоплює кожного, кому близька і дорога проблематика народного мистецтва. У міру об'єктивних можливостей висвітлено тут і проблему творців, а також суспільне тло придорожньої святенности, вказавши при тому на її широкий зв'язок з іншими ділянками людської культури.

Чимало уваги присвятили Лопаткевичі також питанням сакральности придорожньої архітектури. Треба сказати, що на Лемківщині люди глибоко вірили, що придорожні хрести чи каплички освячують довкілля, роблячи його недоступним для злих сил. Сакральний аспект придорожньої архітектури розглядається тут також на рівні ірраціональному і надприродному. Для фундатора і його родини придорожні хрести ставали джерелом комунікації зі святинею та були носіями прохань чи подяк, включених в їхніх намірах, а також і в написах. На Лемківщині хрести часто пов'язувано з важливими річницями, наприклад, скасування панщини в Галичині, Перша світова війна, зокрема її видимі та болісні події, як запроторення лемків до табору в альпійському Талергофі.

До речі, пам'ять про замучених там людей донині жива на Лемківщині. Хрестами відзначали також інші замітні події, наприклад, Хрещення Руси, 988—1938 тощо. Сакральність придорожньої архітектури у віруваннях лемків мала також зв'язок з простором і діями людини в його межах. Господарства відокремлювано плотом, межею, а бувало і хрестом чи капличкою. Мала сакральна архітектура була також естетичною домінантою краєвиду села, додаючи додаткових мистецьких вартостей окремим об'єктам. Придорожня архітектура мала престижний характер, а фундований хрест чи капличка були ознакою багатства. Вони підносили авторитет фундатора в очах співмешканців села.

Закінчення буде.

Степан Максим'юк

НАРЕШТІ ПЕРШИЙ ЗВУКОЗАПИСНИЙ АРХІВ В УКРАЇНІ

II

До Львова приїхав я спеціяльно для того, щоб подарувати Музеєві Соломії Крушельницької дві оригінальні платівки і одну копію із записами українських пісень, які ця відома в світі співачка зробила тут в Америці в лютому 1928 року під час її відвідин. Та крім керівника Музею, Галини Тихобаєвої, я мав приємність познайомитися також із д-ром Юрієм Ясиновським, викладачем Вищого Музичного Інституту ім. Лисенка у Львові, та моїм ґідом у Львові Т. Сливинським. Д-р Ясиновський спитав мене, чи міг би я виступити у Львівському НТШ із коротеньким докладом про український звукозапис загально і зокрема про мою колекцію-архів. Причиною такого прохання було те, що ентузіясти цього діла, такі як д-р Ясиновський та Т. Сливинський, хотіли, щоб Президія львівського НТШ прихильно поставилась до проєкту створення архіву українського звукозапису при цій науковій установі. Перед виступом д-р Ясиновський показав мені свій плян-концепцію такого музею, що в ньому повинно збиратися і які теми повинні активно розроблятись. Плян, до якого я зробив незначні доповнення, був дуже цікавий, діловий і реальний.

Мій короткий виклад перед Президією львівського НТШ відбувся у середу 2-го жовтня 1991 року. Представив мене д-р Романів, голова товариства. Після його коротенького вступу слово дано мені, і я в дуже конспектній формі розказав про історію українського звукозапису не тільки в Україні, але й в Америці, Европі та інших частинах світу, наголосивши при тому, що прийшов час створити на Україні всеохоплюючий архів українського звукозапису, в якому були б не тільки українські виконавці, але й культурні діячі і групи з національних меншин, які живуть в Україні. Президія прихильно поставилася до цієї пропозиції і прийняла постанову створити такий архів. Такі були початки цього важливого науково-культурного проєкту. Подробиці здійснення цього проєкту мені не відомі, їх би могли нам докладно представити творці та ініціятори цього задуму д-р Ю. Ясиновський і Т. Сливинський, якого й призначено керівником цього архіву.

Як пише мені Т. Сливинський, крім нього як керівника, призначено ще бібліографа, але „наразі ще не вирішено питання виділення грошей на технічне оснащення, без чого архів не може діяти на належному рівні". Проте він сподівається, що це явище тимчасове, що добрий початок вже зроблено, бо деяку апаратуру взято із відділу мистецтв бібліотеки, і що один німецький бизнесмен (прізвища його не називає) подарував „спеціяльно для архіву чудовий німецький студійний програвач для платівок, але біда в тому, що він без голок... і знайти їх у нас практично неможливо".

На цьому місці звертаюся до наших українських установ у Німеччині, щоб вони поцікавилися цією справою і з'ясували, які це частини потрібні львівському архівові для укомплектування цієї німецької апаратури і помогли їм цю проблему вирішити. Їм найлегше ті запасні частини купити і найскоріше їх до Львова доставити.

Щодо самої апаратури, то Т. Сливинський у листі далі додає: „Я ще сподіваюся вижебрати щось у нашого телерадіокомітету (наприклад, студійні магнітофони). Бо взагалі дотримуюся такої думки, що обладнання архіву повинно бути лише високого клясу (по можливості студійне). А може хтось з-за кордону розщедриться для такої важливої справи? Сьогодні у нас тут часто бувають представники Австрії, Німеччини. Нас би для початку влаштувала навіть не нова... але справна студійна апаратура, бо хочемо, щоб якість записів була високою. До речі, на майбутнє передбачено відкрити посаду спеціяліста-радіотехніка (він напевно має на увазі звукотехніка), який би обслуговував усю цю техніку і здійснював перезапис".

Закінчення буде.

Володимир Романюк,
Україна

„Я СЕРЦЕМ ЧУЮ МІЙ НАРОД!"

II

— На першу лекцію прийшли 14 осіб. Як вияснилося, просто не всі, хто бажав брати участь був точно поінформований про початок занять. Почала я зі співбесіди, окремо з кожним слухачем курсу, щоб вияснити собі рівень їх знань, зацікавлення і таке інше, та, отже, зорієнтуватися, з ким доведеться працювати.

У тих бесідах вияснилося, що частина слухачів дуже навіть незле володіє англійською мовою. Перед поїздкою в Україну учителів-американців було зорієнтовано на середній рівень підготови курсантів. Відповідно з цим Марійка привезла з собою 16 підручників. Напочатку, признається, просто розгубилася, зажурившись, що матеріял виявиться затяжким для засвоєння студентами. Однак, уже через кілька днів настрій у вчительки відчутно покращав.

— Гадаю, — зазначила Марійка, — що крім пильної праці зі словниками та взагалі серйозного ставлення до роботи велику ролю у засвоєнні навчальної програми, яку я привезла, відіграє й дуже добре знання слухачами української мови.

Були, очевидно, й такі, що програма виявилася їм не до подужання і, зрозумівши це, вони залишили курс. Звичайно ж, я нікому з них не казала, що вони не можуть відвідати заняття, але водночас дала до зрозуміння, що вони можуть тільки відвідувати, а не будуть на рівні активних курсантів.

Андрій Левкович подбав про приїзд М. Оленець зі Львова до Золочева та про влаштування її в місцевому готелі. Однак, через день, після контакту з чоловіковою родиною — Романом і Славою Городиловськими — ті категорично настояли, що Марійка проживатиме у них.

Присутній при нашій зустрічі-розмові Андрій Левкович дозволив собі з цього приводу на не дуже веселий, м'яко кажучи, жарт: „Бідненька, наразі, золочівська 'Просвіта' вельми вдячна панству Городиловським та пані Марійці Оленець за ощаджені кошти...". За прикладом Марійки, ми при цих словах усміхнулися.

Розмова набирала ракурсу, дещо віддаленого від її предмету і, вловивши це, Марійка сказала:

— Я переконана, що комплектувати групи мають кваліфіковані спеціялісти. Бачу також, що тут є гарні вчителі для підготови початкуючих. Насамперед, відразу потрібно пильно працювати над наголосом, використовуючи, зокрема, й аудіоапаратуру, поскільки письмові справи в учнів набагато ліпші, ніж усні.

Найперша мета наших курсів навчити студентів правильному спілкуванню засобами розмовної мови, знання якої відкривають людям зв'язки в цілому світі. Та коли ми приїжджаємо в Україну, то повинні прагнути не лише навчати методи вивчення мови, але й якомога більше інформувати слухачів про життя на Заході та про те, як потрібно мислити і працювати, аби жити краще.

Люди також хочуть чимало знати, і не завжди можна передбачити, про що вони запитають. Ми — вчителі з Америки — повинні бути готові дати вичерпну відповідь на будь-які запити.

Дехто перед нашим сюди відлетом висловлював думки, що учні можуть бути не надто відверті та не схочуть багато про себе розповідати. Але тут я чогось подібного взагалі не побачила. Я також зовсім не почуваюся тут скованою, а учні мене, як і я їх, сприйняли відразу, як то кажуть у вас, з першого погляду. Ми не соромимося та не ховаємося одне перед одним і говоримо на найрізніші теми.

Перебування в Україні вчительки-американки М. Оленець, безсумнівно, мав природну перевагу над її перебуванням тут, якби перебувала як американка-туристка. Бо хоча туризм, безумовно, є надійним важелем пізнання світу, та в ньому немає головного, максимально найповнішої правди про життя людей, в країну яких ти прибув. Бо турист — це людина, що вічно спішиться. А з тим і враження в неї залишаються, переважно, досить поверхові.

— Я читала про черги, які ви маєте. Але мало є про щось прочитати чи почути. Людина має сама познайомитися з усім. От ви кажете про туристів. Справді: одна справа — сидіти в ресторані та користатися при цьому послугами кельнерів, і зовсім інше — піти (як це я мала наґоду у Львові з племінником), скажімо, по хліб до крамниці. Бо, коли ти стоїш в тій черзі і тебе давлять з усіх боків та ще, трапляється, сваряться люди один з одним, то бачиш черґу дещо не так, як, наприклад, коли „береш" її на відстані через відео!

Або таке. На самому початку занять групи у Золочеві притрапилося, що службовка, обов'язком якої було зранку відчинити школу, трохи запізнювалася. Накрапав дощик, і люди, які зібралися перед приміщенням, шнурочком витяглися попід дашком будинку. Нараз, підбігає якась жіночка і заклопотано питає: „Хто тут останній і за чим стоїте?! Марійка була дещо заскочена, а „черга", на ще більше її здивування, просто розреготалася. Прийшла до себе аж тоді, коли усвідомила, що й сама усміхається...

Вона сміялася над подібними „дрібницями" разом з усіма. А згодом, наодинці, осмислюючи все оте крізь призму нашої гіркої дійсности, вже зовсім по-іншому сприймала життя свого народу.

— Я пересвідчилася, наскільки працьовиті є наші українські люди тут. Достатньо було бачити, як мої курсанти порпаються у городах, як вони ретельно визбирують тих кольорадських жучків на картоплі, як уже відтепер приготовляються до зими, ходячи в ліс по ягоди, гриби, як журяться, де купуватимуть капусту, щоб заквасити на зиму — досить було те все побачити, аби вже нікому не вірити в тому, що українці, мовляв, бідні тому, що не хочуть трудитися!

Ваші люди не мають солодкого життя, ні... Я просто дивувалася, як ці інтеліґентні вчительки, лікарі встигають прибігти ранком з базару чи з тієї ж черги і при тому встигнути ще належно приготуватися та не запізнитися на лекції. А гумор, з яким вони ставляться до своїх направду великих проблем та часто повертають свої повсякчасні клопоти таким чином, аби всім було весело! Уявляєте: вони ще жартують!

Закінчення буде.

ПРОТОКОЛ
НАРАД ГОЛОВНОГО УРЯДУ УНС
СОЮЗІВКА
17-20 травня 1993 р.

(2)

Report of the Supreme President Ulana Diachuk

Звіт головного предсідника Уляни Дячук

Закінчення

UNA ESTATE

Renovation of the "Kyyiv" Building

My 1991 annual report included a detailed explanation of the need to renovate the "Kyyiv" building as well as a complete cost estimate of all renovations and repairs due to be completed in May - June 1992.

During the process of renovation, it became necessary to increase voltage to that building to install new underground electric lines. This increased our cost estimate by almost $13,500. It also became necessary to repair the foundation, resulting in additional expenditures. Total expenses of the above renovation are as follows:

1. materials, including skilled labor $219,514.00
2. furniture $74,635.00

Total $294,149.00

This building enjoys great popularity among Soyuzivka guests, especially among the younger generation. The estate received reservations for family reunions, small weddings and for meetings of small organizations specifically at that building.

During the summer, the large wooden patio is used by the guests of the building as well as for other functions.

New Swimming Pool

The need for a new swimming pool as well as the breakdown of costs for the contracted amount of $263,650 was explained in detail in last year's report.

It was of the utmost importance to see to it that work was completed at the agreed time, at the beginning of the summer season. Therefore the Soyuzivka staff was continuously monitoring the pool construction to assure that the work proceeded according to schedule and that there were no unnecessary work stoppages brought on by the owner.

In spite of the rainy weather, which prevented work on the pool, the pool was opened for use by our guests on July 4, 1992. As it remains constantly filled with water it will require much less maintenance work in order to prepare for the summer season. In the winter, it remains protected by a special cover.

In addition to the price of pool construction, new costs were incurred, such as joining the pool with the platform by building a cement step around it, at a cost of $9,640. The sum of $262,664.37 was paid to the firm Aquatic pools. Soyuzivka also paid from its own account an additional $43,534.88 for work which was not the responsibility of the firm. This included costs of construction of water drainage and filtration, electrical work, various permits, and over $10,000 for cover for the pool.

Other Capital Renovations

A new roof was put on "Lviv" building for $4,492.00. Due to high costs, reconstruction of the platform around the large pool was postponed to 1994 or later. The platform was reinforced by new iron beams.

We are in the process of building a new children's pool, with a new platform and new fencing. This will cost about $64,000 according to the cost estimates. In "Veselka" hall, a new heating system and various heating and air conditioning ducts were installed, at a cost of $20,000. Also a new roof for the chapel, costing $5,000, and fencing along Foordmore Rd. To Soyuzivka, $17,500, are planned.

Plans for new water collection and filtration system, required by recent New York State regulations, were not approved by the Health Department on time for the work to be completed by summer of 1993. Therefore, we applied for postponement of this project for the fall of 1993, to be completed in 1994.

Income of Soyuzivka

Most of Soyuzivka's income is expected in the two summers months July and August. Outside of this period Soyuzivka visitors come on weekends for weddings and various reunions, including those of PLAST. On rare occasions during weekdays Soyuzivka hosts dinners for local organizations.

Last year was the coldest and rainiest summer in many years. That fact as well as the fact that many of our steady guests traveled to Ukraine and that PLAST held its UMPZ gathering, all contributed to a smaller number of visitors to Soyuzivka and, consequently, lower income.

Total income for 1992 was $1,105,866, $35,921 less than a year earlier. Counting only income from room reservations and food, it was $73,777 less than in previous year. This is explainable by a lower occupancy rate. Income from weddings and reunions showed a total of $116,008, increasing by $35,003 in the year. Income from sale of liquor totaled $116,110, and increase of $4,000 over last year.

Sale of Timber

In June of 1992, we signed a contract with the firm of Mc Graw Lumber to sell timber from one section of our forest. The trees were chosen on a selected basis; only those which were at their peak and in a few years might start to dry out. This was another way of thinning out the forest, giving younger trees an opportunity to grow, I.e. reviving the forest, as well as creating new paths for our guests to enjoy. For the sale of timber we received the sum of $45,000, in payments of $30,000 in 1992 and the remainder in January of 1993. We expect to sell the same amount of timber, or even more from our other wooded areas.

СОЮЗІВКА

Переробка приміщень в будинку „Київ"

У минулорічнім звіті були подані детальні вияснення про потребу переробки будинку „Київ", повний кошторис переробки, та про закінчення всіх праць в травні-червні 1992 р. Тому не повторюю цих даних.

Під час праці над переробкою, виявилося, що потрібно було запровадити сильніший електричний струм, дати нові електричні проводи, які є попроваджені під землею. Це збільшило наш кошторис на майже 13,500 дол. Також показалася потреба поправити фундаменти будинку, що створило додаткові видатки. Загальні видатки на переробку будинку були, як слідує:

1. Всі закуплені матеріяли, включно із затрудненими робітниками-фахівцями — 219,514 дол.
2. Умеблювання будинку — 74,635 дол.

Разом .... 294,149 дол.

Будинок втішається тепер великою популярністю гостей Союзівки, спеціяльно молодшого покоління. Замовляють ці приміщення на родинні з'їзди, малі весілля, та зустрічі малих організацій. Велика дерев'яна площадка використовується гостями будинку і на інші потреби по літньому сезоні.

Новий басейн

У минулорічному звіті детально вияснено потребу нового басейну та подано кошторис підписаного контракту у висоті 263,650 дол. Найважніше було нам допильнувати, щоб праця була закінчена до початку літнього сезону, як було домовлено. Тому Управа Союзівки безупинно слідкувала, щоб праця над будовою басейну виконувалася згідно з контрактом і щоб не було затримки викликаної зі сторони власника.

Помимо дощевої погоди, яка здержувала працю, басейн відкрито для уживання гостей у неділю 4-го липня. Басейн є постійно заповнений водою і вимагатиме багато менше праці при проготовленні його до уживання на літній сезон. Зимою він є охоронений спеціяльним накриттям.

Крім ціни побудови басейну, дійшли ще інші кошти, як пов'язання басейну до платформи через будову цементового порога довкола нього (9,640 дол.). Фірмі Акватік Пульс виплачено суму 262,664.37 дол. З конта Союзівки на додаткові праці, які не були відповідальністю фірми, Союзівка виплатила ще других 43,534.88 дол. До цієї суми входять кошти побудови відпливу і фільтрації води з басейну, електричні роботи, різні оплати дозволів, та понад 10,000 дол. на закупно накриття басейну.

Інші капітальні ремонти

Поставлено новий дах на будинку „Львів" коштом 4,492.00 дол.

З огляду на великі кошти, відложено на 1994 р. або і дальше, переробку плятформи великого басейну. Плятформу скріплено новими залізними брусами.

Перед нами є ще переробка дитячого басейну і плятформи довкола нього та нової огорожі. Замовлено новий басейн для малих дітей і розібрано старий та плятформу. Згідно з кошторисом, басейн і плятформа коштуватимуть біля 64,000 дол. У залі „Веселки" змінено вже огрітта і різні проводи для огрівання і охолоджування коштом біля 20,000 дол. Заплановано дати новий дах на каплиці за суму 5,000 дол., пліт вздовж дороги з Фордмор Рд., на Союзівку коштом 17,500 дол.

Пляни нової системи спровадження води і фільтрації її, вимагані новими законами стейту Ню Йорк, не були затверджені на час Урядом Здоров'я, щоб можна було виконати працю ще перед літом 1993 р., як вимагається від нас.

З цієї причини, домагаємося перенести започаткування праці на осінь 1993 р. і закінчення її у 1994 р.

Прибутки Союзівки

Найбільших прибутків можемо сподіватися на Союзівці літньою порою, а триває вона всього два місяці. Поза літнім сезоном Союзівка притягає гостей тільки на кінець тижня, коли відбуваються весілля, з'їзди різних українських організацій, включно з Пластовими. Під час тижня бувають різні рідкісні обіди, чи вечері місцевих організацій.

Минулорічне літо було одне з найхолодніших за довгі роки, а заразом дуже дощеве. Це, як і факт, що багато довголітніх гостей Союзівки виїхали в Україну, та що відбувався з'їзд Пласту (Ю.М.П.З.), мало вплив на число гостей, яке було менше, а разом з тим були і менші прибутки.

Загальні прибутки у 1992 р. дали суму $1,105,866 на $33,921 менше, ніж попередній рік. Коли взяти до уваги тільки прибутки за винайм кімнат з їдою, то вони були менші на $73,777, як рік раніше, що саме пояснюється меншою фреквенцією гостей. Коли взяти до уваги прибутки з весіль та з'їздів, то вони осягнули суму $116,008 що означає, що вони зросли на $35,003. Прибутки з напитків осягнули суму $116,110 і були на $4,000 вищі за суму з попереднього року.

Продаж дерев

В червні 1992 р. ми підписали договір з фірмою Мекґрво Лямбер на продаж дерев в одній частині нашого лісу. Продаж відбувся селективно тільки тих терев, які були у найкращому розвиткові і за кілька років вже пічнуть висихати і гинути. Тим способом ми проріджуємо ліс та даємо можливість вирости молодим деревам, тобто відмолодити ліс та заразом поробити нові стежки у лісі для користування наших гостей. За продаж дерев УНСоюзові належиться сума 45,000 дол., яку фірма вплатила у висоті 30,000 дол. у 1992 р., а решту вплачено у січні 1993 р.

Треба сподіватися, що в других частинах нашого лісу продамо таку саму кількість дерев, або дещо більше.

Artistic performances

The Soyuzivka management has always devoted a lot of effort to programming of Saturday concerts and to entertainment of guests. A great amount of time and understanding of the special needs of performing artists is required. After years of experience and professional expertise in this field, as Soyuzivka's Master of Ceremony, Anya Dydyk Petrenko, Supreme Advisor, assumed responsibility for planning of concerts for the entire season in close cooperation and consultation with John Flis, Soyuzivka manager we are very grateful t her for all her efforts and for coping so well with all the difficulties which go along with it.

Soyuzivka's Expenses

Total expenses were $1,970,732, and grew by $263,808 over last year's and paid out of Soyuzivka's account. Hotel expenses were $1,016,626. $10,000 less than last year's amount. Capital renovations, repairs, supplies and furniture showed also significant growth. Salaries include wages of Soyuzivka workers employed off season on "Kyyiv" building renovation. These workers would otherwise have not been employed were it not for work needed on the building, the pool and other work.

Year after year the cost of employee medical insurance, workmen's compensation, fire and accident insurance have been growing.

Soyuzivka — A Center of Reunions and Social Life

The following statistics testify to Soyuzivka's popularity:

Events held in 1992

16 weddings and 2747 visitors
9 reunions -
599 persons
2 funeral receptions - 128 persons
and other small meetings

Camps:

Tennis	68	people
Children's -	45	"
Dance -	40	"

The "Ptashenyata" children's camp for boys and girls ages 4-6 enjoys great popularity. It is directed with great love and devotion of time by young mothers from PLAST youth organization. It runs for two weeks from end of June to beginning of July. In 1992 the second annual reunion of former Soyuzivka employees took place. As was the case the previous year, it was a great success.

UKRAINIAN NATIONAL URBAN RENEWAL CORPORATION

My last year's report I concluded on an optimistic note, looking to improvement in the office space leasing situation in our building. These hopes were realized because, as of the end of 1992, 84% of our space was rented. During 1992 expiring leases were or new leases were signed for nearly 34% of our total rental space.

During the year the rent receipts increased in the amount of $310,642 as compared prioe year. Total expenditures of $3,3621,290 decreased by $10,000.

The Supreme Executive Committee recommended to the Board of Directors of UNURC that it explore the possibility of lowering the interest rate to 6% fro, 8%, on promissory notes maturing first on October 1, of this year, in later years.

The Board of Directors of UNURC ratified this proposal to lower the rates, thus keeping the rate in line with the current yield on all types of investments.

As of April 1 of this year, all holders of promissory notes, maturing on Oct. 1, 1993, were notified of the lower interest rate and were asked to be prepared to choose between two alternatives: either, 1) retain their savings at 6%, or 2) redeem them.

In case of a general increase in interest rates, the rate on the promissory notes will be based once again on the rate banks will pay for 2 1/2% certificates of deposit. The UNURCorp made plans for renovation of the building entrance, including interior and exterior, elevators and all lobbies. A cost estimate is being prepared.

At the beginning of 1992, Jersey City Council ratified a 22.67% decrease in the assessed value of the UNURCorp. building, which will affect the building's tax rate.

The improvement in the economic situation in northeastern U.S., especially in northern N.J., gives us hope that the remaining 16% of the vacant space will be leased during this year.

It should be noted that the prevailing vacancy rate in northeastern U.S. is significantly higher than in our building. Our success in leasing the space is due greatly to the persistent efforts of Al Blahitka, the Supreme Treasurer, who had devoted to this important task his total attention, knowledge of the rental market and all his time available.

Department of Fraternal Activities:

This department is under the direction of Andre J. Worobec. His goal is to stimulate and give direction to activities of UNA Branches and Districts and assist them in their work. In the course of the year he was involved with the following activities:

1 Selection of the UNA FRATERNALIST OF THE YEAR -

Mychajlo Olshansky, Treasurer of Branch 51, Chicago, former Chairman of Chicago District, was selected the UNA FRATERNALIST OF THE YEAR 1992. UNA honored him at the Chicago District Meeting on Oct. 17, 1992. Four runners-up received honorable mention. These were Roman Prypchan of Chicago, Secretary of Br. 399, John Fenchak of Baltimore, President of Br. 320, Nicholas Fil of Latham, NY, President of Br. 13, and Taras Slevinsky of Bridgeport, CT, Secretary of Br. 59.

Selection of candidates for fraternalists of the year in various state fraternal congresses.

Мистецькі програми

Управа Союзівки все присвячувала багато уваги програмам концертів та розвагових забав. Для плянування їх потрібно багато часу та зрозуміння спеціяльних вимог і побажань мистців. Від кількох років плянуванням концертів займалася головна радна Ана Дидик Петренко, яка на базі професійного підходу та довголітнього досвіду, як ведуча програмами концертів на Союзівці, приготовляє їх в порозумінні з управителем Союзівки Іваном Флисом на цілий літній сезон і часто ними веде. За великий вклад праці і за всі турботи складаємо їй нашу подяку.

Видатки Союзівки

Загальна сума видатків дала $1,970,732 і зросла на $263,808. Це є видатки виплачені з конта Союзівки. Сума готелевих видатків дала $1,016,626 і була на $10,000 меншою, чим рік раніше. Значно зросли видатки капітального ремонту, переробки та закупу устаткування і меблів. У платнях є включені платні робітників, які працювали зимою при перебудові дому „Київ" та які не були б затруднені у даному часі, коли б не ця перебудова; в побудові басейну та інші праці.

Постійно з року на рік зростають кошти забезпечень таких, як медично-шпитальних, відшкодування працівників на випадок покалічення, забезпечення від вогню і випадків.

Союзівка — центр зустрічей та товариського життя

Популярність Союзівки може підтвердити ось така статистика: впродовж 1992 р. відбулося — 16 весіль і Союзівку відвідало 2,746 гостей; 9 з'їздів, разом 599 осіб; 2 тризни — 128 осіб, та багато інших менших зустрічей. Табори: тенісовий — 68 учасників; дитячий — 45 учасників; танцювальний — 40 учасників.

Великою популярністю втішається дальше табір дітей від 4-ох до 6-ти літ, т.зв. „пташенят", який провадять молоді мами-пластунки, з великою посвятою часу та любов'ю до малят та дбають за їх виховання. У 1992 р. ці табори тривали два тижні, при кінці червня і на початку липня.

У 1992 р. відбулася чергова зустріч бувших працівників Союзівки, яка, як і попередні, була дуже успішна.

Корпорація Дому УНСоюзу

Минулорічний звіт я закінчила прогнозою про добрі вигляди на покращання умов для винаймлення приміщень нашого будинку.

Такий погляд показався реальним, бо згідно із станом на кінець 1992 р. 84% приміщень були винаймлені. Впродовж 1992 р. відновлено домовлення на новий реченець, або підписано нові домовлення на майже 34% всіх приміщень в будинку.

За 1992 р. збільшено суму чиншів на $310,642 у порівнянні з 1991 р. Сума всіх видатків у висоті $3,621,290 знизилася на $10,000.

Головний Екзекутивний Комітет рекомендував Раді Директорів Корпорації Дому УНСоюзу, щоб вона розглянула на своїм засіданні можливість зниження відсоткової стопи до 6% від 8% від боргових зобов'язань членів, які дозріють з днем 1-го жовтня ц.р. та тих, які дозрівають опісля.

Рада Директорів затвердила таку знижку, мотивуючи потребу зниження тим, що відсоткова стопа від всяких родів інвестицій дуже обнизилася за останній рік. Відсоткова стопа боргових зобов'язань мусить також віддзеркалювати ринкову стопу.

З днем 1-го квітня ц.р. повідомлено власників боргових зобов'язань, позички яких вигасають 1-го жовтня ц.р. про таке обниження відсотків та про потребу їх рішення за деякий час залишити надалі свої ощадності на 6% річно чи їх сплати. У випадку зросту відсоткової стопи, відсотки від боргових зобов'язань будуть виплачуватися на базі 2½ річних банкових сертифікатів, як це дотепер практикувалося.

Корпорація Дому УНСоюзу заплянувала у 1992 р. модернізацію входу до будинку, так із зовні, як і всередині, всіх вінд та коридорів до вінд по всіх поверхах. Приготовляються кошториси.

На початку 1992 р. Міська Управа Джерзі Сити затвердила обниження оцінки вартости Дому УНСоюз на 22.67%, що впливає на висоту податків.

Покращання економічного стану у північно-східній частині ЗСА, а спеціяльно у північному Н. Дж. дає причину надіятися, що останніх 16% опорожнених приміщень вдасться нам винайняти ще цього року. Треба мати також на увазі, що у північному Н.Дж. процентова кількість порожніх комерційних приміщень є значно вища, як у нашому будинку.

Наші успіхи у винаймленні приміщень завдячуємо виключно наполегливій праці головного касира Олександра Благітки, який присвятив цій дільниці всю свою увагу, знання та багато часу, коштом других справ.

Відділ Братської Діяльности

Відділ Братської Діяльности очолює Андрій Воробець. Його завданням є стимулювати братську діяльність у Відділах й Округах та допомагати їм в їхній праці. Впродовж року він займався такою діяльністю: 1. Вибором Фратерналіста Року УНСоюзу. У 1992 р. Михайло Ольшанський, касир В. 51 в Чікаґо, бувший голова Округи, Чікаґо, був відзначений почестю Фратерналіста УНСоюзу 1992 р. Чотири інші визначні союзовці дістали друге відзначення, а саме: мгр Р. Припхан, секретар В. 399 Чікаґо, Іван Фенчак, В. 320 Балтімор, Микола Філь, В. 13 Латтем, Н. Й. і Тарас Слевінський, секретар В. 59.

Також подав кандидатів УНСоюзу до Стейтових Братських Конґресів на Фратерналіста року у стейтах.

2 - ESSAY AND POSTER CONTEST

Activity from this contest began October 1991, carried over into 1992, involved over one hundred youngsters from 11 different Ukrainian schools and nine different cities in U.S. and Canada. Prizes and certificates of participation were distributed at award ceremonies in each of the schools.
These occasions offered for UNA excellent public relations opportunities for recruitment of new members.

3 NFCA SURVEY OF UNA BRANCHES' FRATERNAL ACTIVITY for calendar year 1991.

4 Continuing a LETTER EXCHANGE from 1990, for young Ukrainians in North America and their counterparts in Ukraine.

5 Annual campaign to mail UNA CHRISTMAS GREETINGS to Ukrainians in U.S. and Canadian armed forces.

6 Campaign to encourage UNA Branches to hold ST. NICHOLAS/ CHRISTMAS parties. 12 UNA Branches responded to this program and 11 received assistance from Fraternal Activities Coordinator.

7 Periodically writing a FRATERNAL COLUMN in the UNA press in English and Ukrainian as well as other articles involving UNA and UNA Branch fraternal activity.

8 Cooperating with the Insurance Sales Department in promotional activities in matters which involved insurance products as well as membership information about the UNA, UNA publications and Soyuzivka, during the following Ukrainian community events:

A) UKRAINIAN FESTIVAL -GARDEN STATE ARTS CENTER, June 20, 1992.

B) July 26, 1992 - Ukrainian Festival - Seminary Day at Minersville, PA.

9 Assisting other Districts and Branches to promote UNA Ukrainian cultural events and festivals outside the New York-North Jersey metropolitan area:

a Assisted Branch 331 - in participating in GLASSRORO ETHNIC CONFERENCE, Glassboro State College, South Jersey;

b assisting Detroit District in promoting UNA at Ukrainian festivals in Detroit area;

c assisting members of Br. 40 in Erie, PA in their participation in UKRAINIAN HERITAGE DAY in Erie, PA.;

d UKRAINIAN FIELD DAY, and UKRAINIAN STREET FESTIVAL, in Watervliet, NY.

10 Encouraging UNA Branches to CELEBRATE BRANCH ANNIVERSARIES.

Fifteen Branches indicated interest in celebrating their anniversaries, of these seven requested financial assistance. The most noteworthy was Branch 67, Ansonia, CT, celebrating its 85th anniversary.

11 Annual FATHER'S DAY observance at Soyuzivka - involved with publicity and designing entertainment program.

12 UNA DAY IN HORSHAM, PA sponsored by Philadelphia District, helped with UNA promotions during this event.

13 An extraordinary influx of mail from Ukraine asking for information in regard to emigration, obtaining work in USA, searching for lost family members, medical aid, etc. is being handled by the Fraternal Department, time permitting.

CONCERTS BY UKRAINIAN NATIONAL CHORUS "DUMKA"

Starting at the beginning of December 1992, the Ukrainian National Chorus "Dumka" from Kyyiv concluded a tour of 14 concerts, which were sponsored by UNA in cooperation with Mrs. Marijka Helbig, president of Scope Travel Bureau. The air fare of this distinguished cultural group, numbering over 70 members, was subsidized by the Ukrainian government and its president, Leonid Krawchuk. The concerts were dedicated to the first anniversary of the Ukraine's referendum, in which the Ukrainian people, by a vote of over 90%, ratified Ukraine's declaration of independence. In this report I would like to thank Mrs. Helbig for her cooperation, as well as all heads and members of the District Committees, where the concerts were held, and all people of good will, who assisted with preparations for choir members. It was this cooperative effort on the part of all above individuals, which insured successful and well attended concerts. We also thank the Executive Board of the Ukrainian Canadian Committee - Toronto Branch for sponsoring two very successful concerts in Toronto.

TENTATIVE PLANS FOR THE COMING YEAR

1. To encourage membership to hold celebrations of UNA's 100th anniversary with the help of UNA official organs and when meeting with representatives of UNA Branches during District meetings.

2. a) Our Branches are the guarantee of our organization's existence. Therefore, we must constantly plan that positions of leadership in the Branches are assumed in greater number by younger members, and that they are provided with adequate training. New secretaries should be prepared, within a certain period of time, to obtain insurance licenses. Whether we want it or not, it will become a requirement of the State Insurance Departments, that only those with licenses will be permitted to sell insurance, which will require training and some experience on the part of our secretaries.
b) Make an all out effort to sign up 2,000 new members in 1993, as planned.
3. a) Expand the professional sales department, to the extent it possible, to locations where there is a high concentration of Ukrainians.
b) To make a greater effort to popularize our insurance products among potential members, in order to expand the circle of those who are neither readers of our publications or never been our members.
c) Aim to sell annuities in the sum of $3,000,000.
d) To make an intensive effort to sell our universal policy (UL) in states in which we have approvals. By the end of the year to sell UL policies bringing in $55,000 of annualized premium.
4. Make plans to transfer older insurance policies to the new computerized system, if possible, by the end of 1993.
5. Continue the computerization of "Svoboda" editorial board, including set up process and administration, into one unified system so that we could print our newspaper faster, and at a lower cost.
6. At Soyuzivka, to overhaul the entire water piping system, in order to meet New York State requirements, and to complete renovations of those buildings which require them.
7. Continue to aid Ukraine, but to rely more on securing financial aid from U.S. agencies. Donations for this purpose have been unsatisfactory due to many different fund drives in our community. For this reason, we can not rely on donations in the coming years.
8. To diligently explore all possibilities of opening a UNA insurance branch in Ukraine. For this purpose it is necessary to amend our constitution and by-laws, as well as new legislation must be passed in Ukraine.

2. Переведенням конкурсу есеїв і плякатів, який тривав від жовтня 1991 р. і продовжувався до 1992 р. В конкурсі взяло участь понад 100 молодих людей, з 11-ох різних українських шкіл у 9-ох містах ЗСА і Канади. Нагороди і відзначення роздано під час спеціяльних церемоній у всіх школах. Ці церемонії дали добру нагоду УНСоюзові для придбання нових членів.

3. Виготовленням статистики братської діяльности по Відділах у 1991 р. для використання її Національним Братським Конгресом у 1992 р.

4. Посередництвом у виміні листами молоді України з молоддю на американському континенті.

5. Висилкою святочних побажань до військовиків в арміях ЗСА і Канади.

6. Заохочуванням союзових Відділів до відзначування свята св. Миколая та Різдвяних прийнять для дітвори. Дванадцять Відділів відгукнулися, приготовили програми і дістали піддержку Братського Відділу та фінансову допомогу УНСоюзу.

7. Приготуванням матеріялів до „Свободи" та „Українського Тижневика" про братську діяльність Відділів та братської колонки в обох газетах.

8. Співпрацював з Відділом продажу забезпечення, беручи участь в таких імпрезах: а) Укр. Фестивалю в Гарден Стейт Артс Центрі; б) Дні Української Семінарії у Майнерсвіль, Па.

9. Допомагав Відділам й Округам у їх акціях ширення української культури поза Метрополією Н. Й. — Н. Дж., а саме: а) Відділові 331 у Етнічній Конференції Гласборо Стейт Коледж; б) Дітройтській Окрузі в її участі у льокальних фестивалях; в) Українській громаді у Вотервліт Н. Й. у місцевих імпрезах; г) Відділові ч. 40, в участі у Дні Української Спадщини, Ірі, Па.

10. Заохочував Відділи відзначувати річниці свого дня заснування. 15 Відділів виявили охоту відзначити річницю заснування, а з них 7 просили в УНСоюзі фінансової піддержки. Відділ 67 в Ансонії, відзначив своє 85-ліття.

11. Приготовленням до щорічного відзначення „Дня Батька" на Союзівці.

12. Участю у річнім Фестивалі „День УНС" у Горшам, Па., Округи Філядельфія, роздаючи союзову літературу.

13. Відповідав за великий наплив листів з України, в яких були запити щодо еміграції в Америку, пошуків родини і т.п.

Концерти Української Державної Капелі „Думка" з Києва

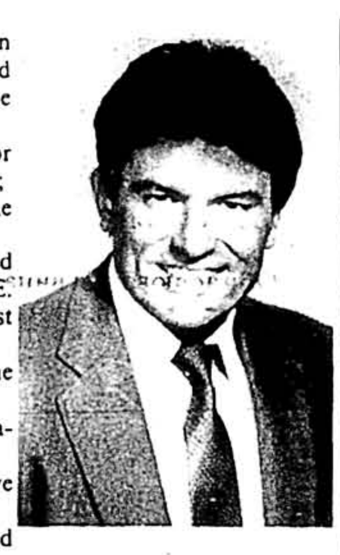
На початку грудня 1992 р. відбулося 14 концертів Української Державної Капелі „Думка" з Києва, яку спонзорував УНСоюз у співпраці з Марійкою Гельбіг, президентом фірми подорожей СКОВП. Приїзд цієї визначної культурної одиниці у числі понад 70 осіб був піддержаний урядом України та його президентом Леонідом Кравчуком тим, що уділено фонди на перелет членів хору до Америки. Концерти були присвячені першій річниці переведення референдуму в Україні, яким український нарід значною кількістю голосів (понад 90%) підтвердив проголошення незалежности України. У цім звіті хочу подякувати п. Марійці Гельбіг за співпрацю, всім головам Окружних Комітетів, де відбулися концерти, членам їх Управ та всім людям доброї волі, які їм допомагали у влаштуванню концертів та нічлігу для хористів. Вони спільно доложили всіх старань, щоб концерти були успішні та багатолюдні. Подяка належиться також Управі КУК — Відділ Торонто за спонзорство дуже успішних двох концертів у Торонто.

Тимчасові пляни на черговий рік

1. Продовжувати наші заходи, стимулювати членство до гідного відзначування 100-ліття УНСоюзу за допомогою союзової преси та у зустрічах з представниками Відділів під час Окружних Зборів.

2 а) Наші Відділи є запорукою дальшого існування нашої організації. Тому мусимо постійно дбати про відмолодження проводу Відділів та відповідного вишколу нових провідників. Від нових секретарів мусимо вимагати, щоб набули з часом дозвіл на продаж забезпечення, бо чи бажаємо цього чи ні, це буде вимогою Стейтових Забезпеченевих Урядів. Тільки ті зможуть продавати забезпечення, які матимуть дозвіл, а для цього потрібне вишколення і деякий досвід.
б) Робити всі заходи, щоб у 1993 р. здобути 2,000 нових членів згідно з плянами.
3 а) Поширювати Відділ професійних продавців забезпечення в міру можливости до місцевостей більшого скупчення української громади.
б) Доложити всіх зусиль, щоб впровадити нові термінові грамоти, з меншими вкладками.
в) Продовжувати заходи популяризації наших забезпеченевих продуктів поміж потенціяльними членами, щоб поширити коло тих, які не є читачами наших публікацій, ані не є або не були членами УНСоюзу.
г) Продати ануїтіс — пенсійних грамот на суму 3 мільйони долярів.
г) Інтенсивно продавати універсальну грамоту у стейтах, де маємо на це дозвіл. До кінця року продати їх у висоті 55,000 дол. першої річної вкладки.
4. Поробити пляни перенесення давніх забезпеченевих поліс на нову комп'ютерну систему, по можливості до кінця 1993 року.
5. Продовжувати комп'ютеризацію редакції „Свобода", друкарні й адміністрації, в одну систему, для скорішого і справнішого та менш коштового видання газети.
6. На Союзівці треба виконати перебудову водопровідної системи, згідно з вимогою властей стейту Н. Й., та закінчити перебудову тих будинків, які конечно цього потребують.
7. Поширювати наші акції допомоги Україні, але звертати увагу на одержання фінансової піддержки від американських агенцій. Збірка фондів від членів у 1992 році була незадовільна, з огляду на різні інші збірки і тому не можемо сподіватися великих дотацій від членів у чергових роках.
8. Дуже пильно слідкувати за всіми можливостями заснування відділу нашої забезпеченевої установи в Україні. Для цього потрібна зміна нашого статуту, як і встановлення в Україні нових законів.

Звіт заступника головного предсідника д-ра Нестора Л. Олесницького

On behalf of The Ukrainian National Assn., inc., I attended the following functions at the times indicated:
July 10, 1992, Fund for Ukraine meeting in New York;
July 31, 1992, Supreme Executive Board Meeting;
August 8, 1992, represented UNA at Vovcha Tropa, E. Chatham, NY for the Plast Jubilee;
September 17, 1992, Ukraine Fund meeting;
September 19, 1992, organizational meeting;
October 24, 1992, Executive Committee meeting;
November 14, 1992, attended the Providence Assn. Anniversary concert in Abbington, Penn.
December 21, 1992, attended the UNA Christmas party;
January 9, 1993, all day UNA By-Law meeting with Executive Committee;
January 29, 1993, attended Executive Committee meeting;
February 28, 1993, attended Newark District meeting;
March 6, 1993, attended Chicago District meeting;
March 7, 1993, attended Detroit District meeting;
March 17, 1993, UNA home office meeting with Renaissance Foundation Chief Executive, Bohdan Budzan;
March 28, 1993, Branch No. 27 annual meeting; and
April 30, 1993, UNA Executive meeting.

In addition to the above, I chaired the By-Laws Committee, corresponded with numerous members, prepared a final draft of the By-Laws and caused it to be disseminated among all the members of the Committee and members of the Supreme Assembly.

I was in constant contact with the Supreme Executive Committee in setting up a mortgage department at the UNA, setting up its procedures, teaching the department compliance with truth-in-lending and disclosure laws, etc... I performed legal services for the UNA, in terms of mortgage reviews, lease reviews, litigation as to leases, mortgages and foreclosures. I also acted as UNA's defacto attorney in its refinances and mortgage modifications.

In terms of obtaining new members, I always urge my personal clients to consider UNA mortgages, annuities and the like, of which several have through the professional sales department, in fact purchased such products.

Взяв участь у З'їзді Українського Національного Об'єднання Канади і Братських Організацій в Торонто, де виголосив привіт від УНС.

Брав участь в Конгресі Братства Українців Католиків Канади у Вінніпегу, де між іншими гостями теж зложив привіт від УНС.

В серпні взяв участь у всесвітньому Форумі Українців в Києві, де відбув інтерв'ю для державної телевізійної сітки. Також під час Форуму брав участь в комісіях, але до звітів чи рішень комісій мене ніколи не покликано до слова.

В жовтні брав участь в організаційних нарадах УНС Торонтонської Округи, на яких президент УНС, мгр У. Дячук представила детальний плян праці УНС, а організаційний стан для Канади зокрема. Поінформувала присутніх, що УНС старається випрацювати нові дешевші грамоти для Канади, щоб можна було конкурувати з іншими асекураційними компаніями, а коли вони вже будуть готові, то УНС придбає приміщення для продавців, щоб там могли їх продавати.

Тому, що організаторам не дуже то вдається успішно організувати багато членів, УНС як звичайно опирається на стале організування відділових секретарів.

Взяв участь в організаційних нарадах Монтреальської Округи, де виголосив привіт від Канадського представництва, а головний секретар В. Сохан подав в подробицях дані про організаційний та фінансовий стан УНС.

В листопаді брав участь в Пленарній Сесії, та в контролі СКВУ. При цій нагоді, будучи разом в Торонто з президентом УНС мгр У. Дячук ми оглядали різні будинки, підходячі для приміщення і продажі грамот УНС.

Брав участь в засіданнях і нарадах стипендійної Комісії УНС.

Поза союзовими справами, я ще беру участь в інших організаціях на терені міста Вінніпегу: належу до Президії Конгресу Українців Канади, є членом Дирекції Української Канадської Фундації ім. Т. Шевченка, членом Контрольної комісії Наукового Товариства ім. Т. Шевченка в Канаді, членом Контрольної комісії СКВУ, заступником голови Головної Управи Української Стрілецької Громади на Канаду, головою Контрольної комісії Братства Українців Католиків Канади, також головою Контрольної комісії Провінційного Братства Українців Католиків Манітоби. Багато часу присвячую катедрі свв. Володимира й Ольги у Вінніпегу, де також є головою Контрольної комісії. Є головою у Відділі Української Стрілецької Громади Вінніпегу та головою Дирекції найстаршої української кооперативи „Калина".

В цьому році одинокий з Заходу Канади приєднав 5 нових членів на суму 15,000 дол.

Під кінець мойого звіту почуваюся до милого обов'язку подякувати Екзекутивному Комітетові за гарний дарунок та привіт, який передав нам особисто головний секретар В. Сохан на нашому ювилеї у Вінніпегу.

Звіт головного директора для Канади мгра Івана Геврика

Цього року моя праця для УНС небагато змінилася від інших років, хіба дещо зповільніла.

У місяці квітні брав участь в засіданнях Екзекутиви УНС, а в травні в річних нарадах на Союзівці.

З доручення Екзекутиви взяв участь в роздачі нагород для учнів Рідної Школи при катедрі свв. Володимира й Ольги у Вінніпегу на їхньому градуаційному прийнятті та виголосив від УНС привіт. Також на дорученя Кутка Братської Діяльности при УНС, на прозьбу п. Андрія Воробця взяв участь та виголосив привіт на імпрезі роздач нагород Конкурсу за найкращі афіші й есеї учням-переможцям у Джеферсон Джуніор Гайскул у Вінніпегу.

Звіт заступниці головного предсідника Ґльорії Пашен

1992 was the new executive committee's third year in office. It was not marked by a great deal of change in form or substance. Executive meetings were held quarterly, and I attended them. Biannual meetings were held by regional committees in their areas, which were attended by a representative of the President. I attended one of Chicago's regional meetings on February 29 with supreme Vice-President Nestor Olesnycky. Another Chicago meeting was held on October 17, which I attended with supreme Secretary Walter Sochan.

In June it was my pleasure to present awards granted to school children for various activities. The St. Nicholas

(Закінчення на стор. 5)

Звіт заступниці головного предсідника Ґльорії Пашен

Закінчення

Ukrainian Catholic Day School in Chicago was the recipient of the greatest number of awards for achievement. The prizes were presented at an assembly of the entire school body, its faculty and parents.

A few days later, I presented monetary gifts to graduates of Ridna Shkola at the end of the St. Nicholas School year. Later, I gave money and my good wishes to the graduating students of Shkola Ukrainiznavstva at the St. Joseph Catholic Church on the northwest side of Chicago.

In September, I represented the President at the Ukrainian Baptist Convention held in Riverside, Illinois. My address was received warmly and graciously.

I participated as a committee member in the planning and presentation of the performance of Dumka, the Ukrainian State Choir of Kyyiv, which was held in Chicago. As a personal aside, the committee members resented the manner in which the promoters handled the entire event. Our hard work and expenditure of time was taken for granted. On the other hand, our need for details about the plans and schedule of the tour was met with inexplicable secrecy and disinformation by the promoters.

Much of my time in the past year was spent working on the revision of the by-laws of the U.N.A. as directed by the convention in 1990. My committment to this task derived from the fact that both of my parents joined the U.N.A. in the early 1930's and were actively involved as officers of branches and as convention delegates. I grew up with the U.N.A. and learned early about its strengths and weakness, as well as its importance to the Ukrainian people.

As my own involvement with the U.N.A. has increased, it has become apparent to me that our by-laws did not meet our modern corporated needs. Therefore I felt obligated to participate in rewriting them when the opportunity arose. I felt uniquely placed to ensure that the objectives of our founding fathers were met, while building a secure framework for the future of our organization. I believe that change for its own sake is irresponsible. I feel comfortable in saying that we changed the things that were out-dated, maximized the opportunities for growth, and simplified the language so that our ideas are more easily understood.

The team of President Ulana Diachuk, Vice-President Nestor Olesnycky, Judge Anne Chopek, former President John Flis; Secretary Walter Sochan, Treasurer Alexander Blahitka, Roma Hadzewycz, Eugene Iwanciw and Taras Szmagala Jr. was bound by the desire to write a good document. Looking back at the meetings, which were long and absorbing, the ideas which were brought to the table were well thought out and each member contributed a genuine desire to meet our common goal. Naturally, there were heated exchanges; some were a few decibels higher than normal. That was to be expected in forging so important a document.

My participation on the committee gave me great pleasure and the most personal satisfaction of any task I have undertaken as an officer in the U.N.A. I hope the 1994 Convention agrees.

Звіт головного секретаря Володимира Сохана

Згідно з традицією почнаю свій звіт вшануванням тих відділових секретарів, які відійшли від нас на вічний спочинок у звітовому 1992-ому році та в початкових місяцях цого року. Смерть кожного з них це невіджалувана втрата для УНСоюзу та його членства, бо з їхнім відходом послабилися ради відданих ідейних працівників УНСоюзу. У звітовому часі померли наступні секретарі Відділів: Іван Пециляк - колишній секретар 6-го Відділу, Андрій Сміт - секретар 65-го Відділу, Юлія Демчук - секретар 76-го Відділу, Петро Кочірка - секретар 91-го Відділу, Давид Робінсон - секретар 107-го Відділу, Франко埃Коземчак - секретар 113-го Відділу, Петро Гаравус - секретар 127-го Відділу, Михайло Ґлова - колишній секретар 128-го Відділу, Михайло Остап - секретар 176-го Відділу, о.д-р Павло Бабяк - колишній секретар 226-го Відділу, Катерина Лукач - колишна секретарка 282-го Відділу, Марія Демидчук Чучман - колишня секретарка 293-го Відділу, колишня головна радна, а останньо почесна членка Головного Уряду, Василь Попович - секретар 367-го Відділу, Катерина Гарбіст - колишня секретарка 382-го Відділу, д-р Михайло Снігурович - голова Окружного Комітету Відділів УНСоюзу та колишній організатор, д-р Роман Смук - секретар 425-го Відділу, Микола Хомин - секретар 464-го відділу, Іван Леник - колишній секретар 470-го Відділу, Володимир Запаранюк - секретар 484-го Відділу, колишній головний радний, а останньо почесний член Головного Уряду, д-р Микола Сидор Чорторийський - секретар 485-го Відділу, Олександер Ліневич - секретар 488-го Відділу.

Всі ці втрати болючі для УНСоюзу та нашої української спільноти. Ми стараємося підшукати на ці опорожнені пости нових молодих секретарів. В цих стараннях нам не щастить. Тому ми мусимо доложити більше старань у майбутньому, щоб до союзової праці включилося молоде покоління і тоді разом із союзовою працею сповняло і всі ті обов'язки, від яких не відмовлялися наші покійні секретарі Відділів. Молоде покоління союзових діячів нам дуже потрібне, так для розбудови і росту УНСоюзу, як і для поширення його праці для добра нашої спільноти та для українського народу, який відбудовує та закріплює свою незалежну, самостійну, демократичну державу.

ОБОВ'ЯЗКИ ТА ВІДПОВІДАЛЬНОСТИ ГОЛОВНОГО СЕКРЕТАРЯ

До обов'язків та відповідальностей головного секретаря, згідно з постановами статуту УНСоюзу, належать:

- Перевірка та оформлювання аплікацій на нові грамоти забезпечення і зв'язані з цим контакти із секретарями Відділів, організаторами, лікарями і шпиталями, як також із реасекураційною установою та установою, яка переводить перевірку аплікантів на вищі суми забезпечення.

- Виготовлювання та висилка грамот забезпечення, як також висилка секретарям Відділів членських відзнак і платничих книжечок.

- Виготовлювання і вдержування картотек членів, друк місячних виказів членів для Відділів та Головної Канцелярії, як також оформлювання змін у стані членства на основі місячних звідомлень, отриманих від Відділів.

- Вдержування обліку на картотеках, компюторах і в книжках по Відділах, стейтах і провінціях, та по клясах і сумах забезпечення, як також виготовлювання на їх підставі місячних звідомлень Рекордового Відділу.

- Виготовлювання річних звітів про рух і стан членства для забезпеченевих властей та для обчислення резерви-оцінки грамот.

- Оформлювання змін кляси та суми забезпечення грамот членів, змін імен, прізвищ та спадкоємців, змін у плянах платности вкладок та виготовлювання додаткових договорів про подвійне забезпечення і забезпечення платника вкладок.

- Виготовлювання та висилка повідомлень про платність вкладок, вдержування евіденції та висилка повідомлень про час виплати вивінувальних грамот.

- Вдержування евіденції про закінчення платности вкладок і висилка повідомлень про повністю заплачені вкладки таких грамот в клясах P-20, P-65 та P-70.

- Вдержування евіденції та висилка повідомлень про закінчення платности вкладок і вигаснення важности грамот термінового та акцидентового забезпечення.

- Обчислювання винагород за приєднання нових членів, як також нагород предсідникам і касирам Відділів.

- Виготовлювання та висилка аплікацій на грошові звороти, аплікацій на виплати допомог членам та заяв на посмертні виплати.

- Висилка книг, друків та різних допоміжних матеріялів секретарям Відділів і організаторам.

- Зберігання документів забезпечення членів, листування з ними та Відділами, як також архівів.

- Протоколування засідань Головного Екзекутивного Комітету і Головного Уряду, проголошування в офіційному органі звітів головних урядовців та всіх резолюцій, ухвал, директив і рекомендацій, які мають більше значення для УНСоюзу, та зберігання їх в архівах УНСоюзу.

- Поладнування всіх справ із забезпеченевими урядами стейтів і провінцій, в яких УНСоюз має дозволи на ведення забезпеченевого підприємства.

- Ведення загального листування УНСоюзу.

Обслуга секретарів Відділів та організаторів і служба членам вимагає ведення широкого листування з ними, як також з лікарями, шпиталями, реасекураційною установою та установою, яка переводить перевірки аплікацій на вищі суми забезпечення.

Список цих обов'язків та відповідальностей подаю у звіті на те, щоб читачі цого звіту могли ствердити та оцінити, чи і як сповняємо ми ці накладені на нас обов'язки.

Разом із звітодавцем та під його проводом працює над виконуванням цих вичислених вгорі завдань штаб службовиків Рекордового Відділу, справжній відданий "тім" працівників. Ці службовики гарно та примірно співпрацюють між собою, та з другим Відділами Головної Канцелярії УНСоюзу і Видавництва. У випадках захворінь, чи відпусток, кожний член цого "тіму" заступає один одного, за що належиться їм усім подяка та признання. На цьому місці подаю склад "тіму" службовиків Рекордового Відділу за роками служби: Михайло Юзенів, проф. Павлина Данчук, Богуслава Полішук, Марія Шевчук, Ірина Худьо, Марія Завійська, Анна Малиновська, Марта Лиско, Йосип Гайда, Володимир Снігур і Марія Коваленко.

У звітовому часі відійшли з нашого Рекордового Відділу на власне бажання Володимир Гончарик, який обняв пост керівника адміністрації Видавництва "Свобода" та Лярнса Стахів, яка перейшла на працю у Фінансовому Відділі УНСоюзу.

На особливу подяку заслуговує Марта Лиско, яка справно вконує обов'язки асистента головного секретаря, та Ярослав Томоруґ, фахівець компютерського діла, який співпрацює дружньо з нами над дальшою компютеризацією діловодства Головної Канцелярії.

На цьому місці хочу також скласти подяку за гарну співпрацю членам Головного Екзекутивного Комітету, редакторам "Свободи" та "Українського Тижневика", та всім співробітникам в других Відділах Головної Канцелярії УНСоюзу, і Видавництві, як також всім членам Головного Уряду.

НАША ЗАБЕЗПЕЧЕНЕВА СЛУЖБА ЧЛЕНАМ

Наша забезпеченева служба членам основана на повній співпраці з секретарями Відділів, яким даємо інформації та поради у підборі грамот забезпечення кандидатам у члени, відповідних до їхніх потреб та фінансових спроможностей. Ми радо служимо такими інформаціями і порадами також посидникам кандидатам на нові грамоти забезпечення.

Наша забезпеченова служба включає оформлювання аплікацій на нові грамоти та їх видача, потім повна обслуга членів-власників грамот, а кінчається видачею документів на виплати допомог, грошових зворотів, вивінування за дозрілі грамоти та виплати посмертного. Із повідомленнями про дозрілі грамоти вивінування до виплати висилаємо пропозиції цим членам набути за ці грамоти виплачене забезпечення на такі самі, або і більші суми забезпечення, а з повідомленнями про закінчення плачення вкладок висилаємо пропозиції набувати нові грамоти в УНСоюзі. Це саме робимо у випадках повідомлень про закінчення важности термінових та акцидентових грамот, власникам яких пропонуємо нові грамоти забезпечення.

В нашій забезпеченевій службі багато часу посвячуємо листуванню із секретарями Відділів, членами та кандидатами на нові грамоти забезпечення, маючи на увазі, що особисте листування відносно цих справ найкраще служить поновному забезпеченню членів. Багато часу присвячуємо для полагоджування справ телефонічно із секретарями, членами і кандидатами на нові грамоти забезпечення. Така швидка служба і готовість допомогти та порадити секретарям, членам та кандидатам у члени, здобуває УНСоюзові престиж. В них, як і в листуванні ми підкреслюємо перевагу забезпечення в УНСоюзі, яке безумовно конкуренційне, а при цьому дає додаткові користі членам, нашій спільноті та українській справі.

У звітовому, як і в попередньому році збільшилися організаційні осяги в департаменті молоді, завдяки батькам і бабусям та дідусям, які набувають забезпеченеві грамоти для дітей, чи внуків і відразу вплачують за такі грамоти повністю одноразово всі належні вкладки.

Наші успіхи в організуванні нових членів завдячуємо відданій праці секретарів Відділів. Саме їм належиться признання за ці досягнення в членській кампанії та подяка за совісне виконування секретарських обов'язків, що здобуває повне довіря та повагу для нашого УНСоюзу.

НОВІ ГРАМОТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В УНСОЮЗІ

У звітовому році продовжувалися старання дістати апробату нових грамот забезпечення, а саме термінових, пенсійних та "Юніверсал Лайф". З початком 1993-го року ми почали видавати нові грамоти пенсійного забезпечення та ввели для них нові аплікації.

Нові грамоти термінового забезпечення будуть мати різні вкладки для мужчин і жінок, як також для курців і тих які не курять. Старання про затвердження цих нових грамот супроводять старання про затвердження нових друків аплікацій. На успішне закінчення цих старань прийдеться ще довше почекати. Нові грамоти "Юніверсал Лайф" вже затверджені в багатьох стейтах, але ще чекають затвердження в такому ключевому для УНСоюзу стейті як Ню Йорк, та декількох інших. З цими новими грамотами також пов'язані предложені до затвердження нові аплікації.

Всі старання про введення нових грамот ведуть три члени Головного Екзекутивного Комітету, затруднені в Головній Канцелярії разом із Відділом продавців забезпечення та актуаріями.

У зв'язку із впроваджуванням нових грамот забезпечення ведеться інтенсивна підготовка компютеризації на нових машинах IBM системи AC 400. Включені в цю підготовчу працю є службовики Рекордового та Фінансового Відділів, на чолі із Мартою Лиско та Ярославом Томоруґом.

ВИШКІЛЬНА ПРАЦЯ

У звітовому році відбулися секретарсько-організаційні курси в днях 22-го до 24-го червня 1992-року на "Союзівці." Це були курси-семінарі для початкуючих секретарів та кандидатів на секретарів Відділів. Організаційний Відділ під проводом головного предсідника Уляни Дячук займається організацією таких курсів, на яких звітодавець є одним із викладачів. Коротші курси, одноденні, відбулися по округах при нагоді осінних організаційних зборів. На цих курсах викладали члени Головного Екзекутивного Комітету, затруднені в Головній Канцелярії.

На кінець червня ц.р. заплянованi нові секретарсько-організаційні курси, що їх підготовляє Організаційний Відділ та вже запросив звітодавця на викладача.

Потреба таких курсів безсумнівна, коли хочемо мати бажані успіхи у членській кампанії. Ці курси поширюють та скріплюють знання союзового забезпечення і тому вони потрібні як для нових секретарів, так і для секретарів з досвідом, яких треба познайомити із новими грамотами УНСоюзу.

ВДЕРЖУВАННЯ ДОКУМЕНТІВ І ПРОТОКОЛІВ

До статутових обов'язків головного секретаря належить також зберігання документів УНСоюзу, протоколів Конвенцій, та виготовлювання і вдержування протоколів засідань Головного Уряду та Головного Екзекутивного Комітету.

У звітовому році був видрукований у формі книжки протокол попередньої Конвенції і розісланий усім делегатам та секретарям Відділів. Опісля в серпні цей протокол був опублікований у "Свободі".

Протокол попереднього річного засідання Головного Уряду, що його виготовила Марта Лиско, був опублікований в січні цього року. Його запропонуємо до затвердження на цьому нашому річному засіданні.

Вістки про засідання Головного Екзекутивного Комітету виготовляє головний редактор "Свободи" Зенон Снилик і вони появляються до двох тижнів від засідання у "Свободі" після чого перекладають їх редактори "Українського Тижневика" та поміщують в "Українському Тижневику" декілька днів після появи вісток у "Свободі".

Місячні звіти Рекордового Відділу про рух і стан членства, виготовляємо щомісячно та поміщуємо у "Свободі". Місячні звіти в короткій формі (числа без поіменних списків нових членів і т.п.) поміщуємо в "Українському Тижневику".

ОСНОВНІ ДАНІ ПРО РУХ І СТАН ЧЛЕНСТВА

На підставі обліку членства подані в цьому звіті таблиці про рух і стан членства. Такий облік ми постійно вдержуємо в Рекордовому Відділі по клясах та сумах забезпечення, по стейтах і провінціях, за віком та за статтею. В останніх таблицях звіту подані числа смертности, пересічного віку та членів передплатників "Свободи". На підставі цих чисел і обширного обліку членства можна найкраще оцінити стан УНСоюзу, його працю та вигляди на майбутнє, що його треба нам плянувати.

У 1992 році здобув УНСоюз 1,293 нових членів, що їх придбали впродовж 12 місяців секретарі відділів та організатори. На це число нових членів склалися: 504 члени департаменту молоді, 643 члени департаменту дорослих та 146 членів із акцидентовими грамотами. Загальна сума всіх нових грамот 1992 року виносить 10,195,700 дол., а їхня пересічна сума 7,885 дол.

У 1991 році мав УНСоюз 1,344 нових членів із загальною сумою забезпечення 9,662,000 дол. та пересічною 7,189 дол.

У 1992 році 230 членів УНСоюзу набули пенсійні грамоти, а досі видано всіх пенсійних грамот від 1-го жовтня 1990 року 316 із першими вплатами на ці грамоти в сумі 3,634,160 дол.

У 1992 році втратив УНСоюз 664 членів, які вибрали передчасно грошові звороти, 851 член відійшов із виплаченими повними сумами вивінування за дозрілі грамоти, 993 члени закінчили повністю вплати своїх вкладок та 893 члени померли. Всі ці втрати членів були меншими у порівнянні із втратами 1991 року.

31-го грудня 1992 року нараховував УНСоюз 37,346 активних членів, які платять вкладки за свої грамоти, та 27,927 членів із вповні заплаченими вкладками та з грамотами на безплатному продовженні. Загальне число членів на 31-го грудня 1992 року було 65,273, а загальна сума їх забезпечення виносила 142,957,684 дол. Число членів УНСоюзу зменшилося за звітовий час на 1,491 члена, але сума забезпечення усіх членів збільшилася на 2,605,489 дол.

Давніше довголітнє відношення 2 до 1 між новими членами дорослих і молоді змінилося в користь молоді, бо у звітовому році було 643 дорослих нових членів та 504 нових членів - молоді. Найбільше популярними клясами забезпеченя в департаменті молоді були: P-20 -

Звіт головного секретаря Володимира Сохана

Продовження

видано 147 грамот, Е-20 - 96 грамот та Е-18 - 93 грамоти, а серед дорослих: Р-20 - 219 грамот, "дабл ю" - 121 грамота та Е-20 -75 грамот.

Членську кампанію приєднування дітей до УНСоюзу посилюємо поміщуванням знимок дітей - нових членів у "Свободі" та в "Українському Тижневику". У підписах цих знимок подаємо також імена батьків та бабунь і дідусів, які закуповують їм ці грамоти та часто оплачують повністю вкладки, користаючи із знижки 6% річно.

Маємо доплив нових членів із новоприбулих іміґрантів з України, яким як майбутнім членам висилаємо спершу "Свободу" безплатно впродовж 3 місячів та "Український Тижневик" на такий самий час. Дітям - новим членам у віці 5 до 10 років висилаємо даром "Веселку" впродовж цілого року.

Показник смертности членів УНСоюзу 24.8 свідчить про довговічність наших членів. На це вказує також пересічний вік членів УНСоюзу, який збільшився із 48.16 до 48.23.

Число передплатників "Свободи", які платять передплату з вкладками, постійно меншає, але ми маємо надію, що із приїздом нових іміґрантів з України зросте і число передплатників "Свободи". Їх було 4,393 у 1991-ому році, а вже з кінцем 1992-го року 4,088. Нам треба докласти більше старань, щоб поширити наші видання - "Свободу" серед нових іміґрантів та "Український Тижневик" серед англомовних українців та американців у політичному та культурному світі.

До чисел мого звіту варто додати, що до кінця 1992-го року УНСоюз видав 316 пенсийних грамот із початковими вплатами на суму 3,634,160 дол., а в цьому році це число грамот вже перевищило 400.

В першому кварталі 1993-го року приєднали секретарі Відділів та організатори 432 нових членів із загальною сумою забезпечення 3,480,100.

ІНШІ ДІЛЯНКИ МОЄЇ ПРАЦІ

Поруч із моїми статутовими обов'язками працював я також у таких ділянках союзової діяльности:

Постачав "Свободі" дописи та вістки про союзову діяльність Округ та Відділів, як також вістки про смерть секретарів Відділів та союзових діячів. Редактори "Українського Тижневика" також їх використовували, виготовляючи скорочені переклади.

Опікувався поміщенням у "Свободі" на спеціяльних сторінках знимок дітей - нових членів УНСюзу. Також постачав такі знимки з даним про батьків, дідусів і бабунь редакції "Українського Тижневика".

Як представник Екзекутиви займав пост віцепрезидента Корпорації Дому УНСоюзу.

Як представник УНСоюзу займав пост віцепрезидента дирекції мешкального дому "Полус Гук", спонзором якого є УНСоюз.

Як представник УНСоюзу був членом пленуму Секретаріяту Світового Конґресу Вільних Українців. Президія СКВУ номінувала мене головою Резолюційної Комісії на черговий Конґрес СКВУ, який відбудеться в листопаді 1993-го року.

Як представник УНСоюзу був членом дирекції Координаційного Комітету Допомоги Україні.

У звітовому році втримував пороблені контакти із молодими підприємцями з Україні з метою плянування та відкриття забезпеченевого підприємства УНСоюзу в Україні.

Як представник УНСоюзу взяв участь у Всесвітньому Форумі Українців, який відбувся в серпні 1992-го року в Києві.

Як головний секретар УНСоюзу дав численні інтерв'ю на передачах "Голосу Америки", Радіо "Свобода" та кореспондентам в Україні.

КІНЦЕВІ ЗАВВАГИ

Наші завдання супроти України ще далеко не закінчені, так як і ми не можемо залишити наші поселення українців в Америці та Канаді без опіки УНСоюзу. Нам треба дбати про виховання та освіту чергових поколінь українців Америки і Канади. Також Україні будуть ще дуже потрібні патріотично виховані та високо кваліфіковані українці принаймеше ще одного нашого чергового покоління. Україна, як новостворена самостійна держава, покладає надії на українську діяспору, коли мова не лише про матеріяльну допомогу, яка обмежена нашими спроможностями, але допомогу фаховими силами та впливами для заріплення вповні незалежної, демократичної держави із вільною ринковою економікою. Україні треба ставати чим раз менше залежною економічно від північного сусіда, бо тільки це зможе ґарантувати Україні повну політичну незалежність.

Україна чекає від нас посиленої допомоги перед американським і канадським урядами у підтримці її державности та ґарантії її безпеки. І тут в цих демократичних державах нам треба посилити наші впливи на їх політику супроти України, переконуючи їх, що це в інтересі Америки і Канади незалежна Україна, яка приносить стабільність та безпеки у центральній та східній Европі. Велику ролю у цій праці сповняють наші публікації "Свобода" та "Український Тижневик", мобілізуючи громаду до акцій та поширюючи правду про Україну, серед англомовного політичного світу, бюро УНСоюзу у Вашінґтоні своїми зв'язками з урядовими кругами ЗСА та пресове бюро УНСоюзу в Києві своєчасними важливими інформавіями з України.

Для посилення цих наших старань допомагати якнайбільше Україні треба нам ще більше змобілізувати наше молоде покоління тут народжених і вишколених професіоналістів, які виховані в дусі любови до України, батьківщини їхніх батьків, чи дідів. Власне тому УНСоюз повинен посилити свою членську кампанію з метою приєднати в члени цю молоду ґенерацію українців. Бо це вони можуть запевнити майбутність УНСоюзові, перебираючи його провід, та включити свої таланти до посиленої акції допомоги самостійній незалежній демократичній державі - Україні.

РУХ ЧЛЕНІВ

РУХ АКТИВНИХ ЧЛЕНІВ У 1992-МУ РОЦІ

Місяць	Нові члени	Грошові звороти	Випл. Е грамот	Випл. Р грамот	Посмертні виплати
Січень	84	59	44	83	102
Лютий	114	60	56	59	74
Березень	118	40	63	55	92
Квітень	96	74	70	59	44
Травень	107	35	92	81	89
Червень	114	53	84	83	63
Липень	118	81	49	68	59
Серпень	95	73	61	71	77
Вересень	108	35	67	101	78
Жовтень	91	47	77	95	75
Листопад	112	49	69	88	83
Грудень	136	38	119	150	57
РАЗОМ	**1,293**	**644**	**851**	**993**	**893**

ПІДСУМКИ РУХУ АКТИВНИХ ЧЛЕНІВ У 1992 РОЦІ

	Молодь	Дорослі	Акциден-тові грам.	Разом
Стан активних членів з 1-го січня 1992 року	9,943	23,517	5,619	39,079
Нові члени	504	643	146	1,293
Разом	10,447	24,160	5,765	40,372
Втрати членства				
Суспензи	+ 105	+ 594	- 182	+ 517
Грошові звороти	251	393		644
Виплати Е грамот	316	535		851
Сплачено вкладки Р грамот	243	750		993
Посмертні виплати	25	867	1	893
Перехід з деп. мол. до дор	- 15	+ 15		
Інші втрати	0	32	130	162
Разом втрати	- 745	-1,968	- 313	- 3,026
Стан активних членів з 31-го грудня 1992 року	9,702	22,192	5,452	37,346
Прибуток або втрата за 1992 рік	- 241	- 1,325	- 167	- 1,733

НОВІ ЧЛЕНИ 1992 РОКУ

Місяць	Молодь	Дорослі	АДД	Разом
Січень	29	45	10	84
Лютий	46	56	12	114
Березень	36	58	24	118
Квітень	36	47	13	96
Травень	40	59	8	107
Червень	31	62	21	114
Липень	35	71	12	118
Серпень	41	46	8	95
Вересень	47	50	11	108
Жовтень	51	33	7	91
Листопад	53	51	8	112
Грудень	59	65	12	136
Разом	**504**	**643**	**146**	**1,293**

Льотерійні члени		Акцидентові грамоти	
1983	11	1983	384
1984	13	1984	571
1985	3	1985	367
1986	9	1986	236
1987	0	1987	139
1988	0	1988	110
1989	0	1989	139
1990	0	1990	212
1991	0	1991	177
1992	0	1992	146

НОВІ ЧЛЕНИ 1991 І 1992 РОКІВ ПОРІВНЯННЯ ЇХ ЧИСЕЛ ТА СУМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

	1991 рік		1992 рік	
	Число членів	Їх сума забезп.	Число членів	Їх сума забезп.
Молодь	530	$2,976,500	504	$2,754,000
Дорослі	637	5,800,500	643	6,711,700
Акцидентові грамоти	177	885,000	146	730,000
Разом	**1,344**	**$9,662,000**	**1,293**	**$10,195,700**
Пересічна сума грамот життьового забезпечення		$7,521		$8,253
Пересічна сума всіх грамот нових членів		$7,189		$7,885

НОВІ ЧЛЕНИ ТА ЇХ СУМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗА ОСТАННІХ ДЕСЯТЬ РОКІВ

Рік	Число членів	Їх сума забезпечення	Пересічна сума забезпечення
1983	2,145	$7,068,000	$3,295
1984	2,190	9,706,000	4,432
1985	1,956	7,791,500	3,983
1986	1,783	7,324,000	4,108
1987	1,362	8,636,000	6,340
1988	1,161	8,049,100	6,933
1989	1,410	8,985,000	6,372
1990	1,601	9,430,000	5,890
1991	1,344	9,662,000	7,189
1992	1,293	10,195,700	7,885

НОВІ ЧЛЕНИ 1992 РОКУ ПО КЛЯСАХ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

ДЕПАРТАМЕНТ МОЛОДІ

Кляса	Число членів	Їх сума забезпечення
T-23	56	$ 435,000
W	9	49,000
P-20	147	980,000
E-20	96	377,000
E-18	93	432,000
P-65	—	—
E-65	2	20,000
W-SP	56	294,000
E-65-SP	45	167,000
Разом у Деп. Молоді	504	$2,754,000

ДЕПАРТАМЕНТ ДОРОСЛИХ

Кляса	Число членів	Їх сума забезпечення
T-5	32	$ 1,130,200
T-10	71	1,919,500
ART	4	315,000
DT-30	—	
W	121	800,000
DP-65	10	38,000
P-20	219	1,472,000
E-20	75	409,000
P-65	18	110,000
E-65	29	123,000
W-SP	52	321,000
E-65-SP	12	74,000
Разом у Деп. Дорослих	**643**	**$ 6,711,700**
Акцидентові грамоти	**146**	**$ 730,000**
Разом усі нові члени	**1,293**	**$10,195,700**

ЧИСЛА НОВИХ ЧЛЕНІВ І ГОЛОВНИХ ВТРАТ ЧЛЕНСТВА ЗА ОСТАННІХ ДЕСЯТЬ РОКІВ

Рік	Нові члени	Грошові звороти	Виплати Е грамот	Виплати Р грамот	Посмертні виплати
1983	2,145	1,121	861	996	894
1984	2,190	1,110	864	1,161	964
1985	1,956	1,088	955	1,250	911
1986	1,783	1,027	926	1,285	982
1987	1,362	891	906	1,193	935
1988	1,161	925	893	1,152	899
1989	1,410	949	1,269	1,475	889
1990	1,601	803	1,099	1,324	868
1991	1,344	790	907	1,053	905
1992	1,293	644	851	993	893
Разом	**16,245**	**9,348**	**9,531**	**11,882**	**9,140**

НОВІ ЧЛЕНИ 1992 РОКУ ПО СТЕЙТАХ І ПРОВІНЦІЯХ

П.Ч.	Стейт, Провінція	Число членів	Їх сума забезп.
1.	New Jersey	277	$ 3,029,700
2.	Pennsylvania	246	2,096,000
3.	New York	196	1,255,000
4.	Illinois	113	740,000
5.	Ontario, Canada	71	458,000
6.	Michigan	62	441,000
7.	Ohio	44	416,000
8.	Quebec, Canada	39	322,000
9.	Rhode Island	15	244,000
10.	Washington	51	235,000
11.	Connecticut	52	234,000
12.	Massachusetts	27	170,000
13.	Florida	32	150,000
14.	Maryland	17	115,000
15.	Minnesota	8	63,000
16.	Distr. of Columbia	2	60,000
17.	Indiana	10	51,000
18.	Delaware	12	42,000
19.	Kansas	3	18,000
20.	Manitoba, Canada	5	15,000
21.	California	2	13,000
22.	Nebraska	3	9,000
23.	Virginia	2	8,000
24.	Texas	2	6,000
25.	Oregon	1	3,000
26.	Arizona	1	2,000
	Разом	**1,293**	**$10,195,700**

Неприєднали в 1992 році нових членів Відділи в стейтах Кольорадо, Мізурі, Ню Гемпшір, Норт Дакота, Вісконсін і в провінціях Альберта, Британійська Коллюмбія, Нова Скотія та Саскачеван.

СТАН ЧЛЕНІВ

АКТИВНЕ ЧЛЕНСТВО СТАН АКТИВНИХ ЧЛЕНІВ З 31-го ГРУДНЯ 1992 РОКУ

	Число членів	Їх сума забезпеч.
Молодь	9,702	$ 25,894,352
Дорослі	22,192	60,638,550
Акцидентові грамоти	5,452	27,260,000
Разом	**37,346**	**$113,792,902**

ПОРІВНЯННЯ ЧИСЕЛ АКТИВНОГО ЧЛЕНСТВА РОКІВ 1991 та 1992

	Число членів 12.31.1991	Число членів 12.31.1992	Прибуток, або втрата
Молодь	9,943	9,702	- 241
Дорослі	23,517	22,192	- 1,325
Акцидентові грамоти	5,619	5,452	- 167
Разом	**39,079**	**37,346**	**- 1,733**

СТАН АКТИВНИХ ЧЛЕНІВ І ЇХ СУМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗА ОСТАННІХ ДЕСЯТЬ РОКІВ

Кінець року	Число членів	Їх сума забезпечення	Пересічна сума забезпечення члена
1983	57,482	$109,064,497	$1,897
1984	55,530	110,922,372	1,998
1985	53,569	111,976,280	2,090
1986	51,199	110,896,253	2,165
1987	48,639	110,178,580	2,265
1988	46,037	109,238,545	2,373
1989	43,256	109,394,986	2,529
1990	41,130	110,130,182	2,678
1991	39,079	111,409,084	2,851
1992	37,346	113,792,902	3,047

СТАН ЗАГАЛУ ЧЛЕНСТВА З 31-го ГРУДНЯ 1992 РОКУ
Члени активні, на виплаченому забезпеченні і на безплатному продовженні

	Число членів	Їх сума забезпечення
Молодь	9,702	$ 25,894,352
Дорослі	22,192	60,638,550
Акцидентові грамоти	5,452	27,260,000
Молодь на виплаченому забезп. і на безпл. продовженні	7,749	7,908,387
Дорослі на виплаченому забезп. і на безпл. продовженні	20,178	21,256,395
Разом 31-го грудня 1992 р.	**65,273**	**$142,957,684**

ПОРІВНЯННЯ ЧИСЕЛ ЗАГАЛУ ЧЛЕНСТВА РОКІВ 1991 І 1992

	Число членів 12.31.1991	Число членів 12.31.1992	Прибут. або втр.
Молодь	17,610	17,451	- 159
Дорослі	43,535	42,370	-1,165
Акцидентові грамоти	5,619	5,452	- 167
Разом	**66,764**	**65,273**	**-1,491**

СТАН УСІХ ЧЛЕНІВ І ЇХ СУМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗА ОСТАННІХ ДЕСЯТЬ РОКІВ

Кінець року	Число членів	Їх сума забезпечення	Пересічна сума забезпечення члена
1983	80,762	128,891,892	1,596
1984	79,744	132,099,721	1,657
1985	77,964	133,437,448	1,712
1986	76,141	133,322,166	1,751
1987	74,155	133,383,011	1,799
1988	71,977	133,575,145	1,856
1989	70,063	135,772,031	1,938
1990	68,625	138,238,133	2,014
1991	66,764	140,352,195	2,102
1992	65,273	142,957,684	2,190

ПОРІВНЯННЯ СУМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ 1991 І 1992 РОКІВ

	Сума забезп. 12.31.1991	Сума забезп. 12.31.1992	Прибуток, або втрата
Молодь	$ 24,366,484	$ 25,894,352	+$1,527,868
Дорослі	58,947,600	60,638,550	+ 1,690,950
Акцидентові грамоти	28,095,000	27,260,000	- 835,000
Молодь на випл. забезп. і на безпл. продовженні	7,757,862	7,908,387	+ 150,525
Дорослі на випл. забезп. і на безпл. продовженні	21,185,249	21,256,395	+ 71,146
Разом	**$140,352,195**	**$142,957,684**	**+$2,605,489**

Благодійні руки

У середині жовтня ц. р. сестрицтво УАПЦ в Сан Дієго, Каліф., розіслало листи інформації та подяки щодо здійснення допомоги молодому киянинові Юркові Скляренкові, який у трагічному випадку втратив обидві руки. Йому лишень 26 літ.

Надрукований українською пресою заклик „Подаруймо руки Юркові" приніс сестрицтву біля півтора сотні листів підтримки, заохоти і пожертв сумою 10,260 долярів.

Після ретельних розшуків надійного підприємства модерного виготовлення біопротез, якого на жаль в Україні не знайдено, вибір зупинився на німецькій фірмі Отто Бок Ортопедіше індустрі в місті Дудерштадт. Ознайомившись із рентгеновими світлинами ушкоджень Юрка Скляренка, фірма виставила кошторис сумою 36,368 німецьких марок, що в американських долярах становить приблизно 22,500 дол. Кошторис включає тритижневе перебування і вишкіл користування біопротезами.

Згадана фірма має свою філію біля Москви із вишколеними німцями-спеціялістами, де пропонують вироблення біопротез сумою 20,000 дол.

Обмірковуючи переваги окремих місць, доброчинниці Сан Дієґо у першу чергу намагаються зібрати необхідні фонди. На цю ціль призначений ввесь прихід із плянованого храмового празника св. Покрови, поширюється загальна збірка прискорення дарунку рук Юркові.

„З миру по нитці — голому сорочка. Від мене хай буде маленька ниточка (200 дол.) на пів пальчика Юркові" — пише Антоніна Донченко з Іллиной. Судячи по настрою місцевих сестриць, їхня мрія і мрії далекого (близького) Юрка Скляренка незабаром здійсниться. Адреса для бажаючих допомоги: St. Mary's Sisterhood, 9558 Campo Road, Spring Valley, Calif. 92077.

О. Скоп

Дещо незвична доля першого тому повного зібрання творів Юрія Клена

Юрій Клен, „Твори", том I, редакційна колегія: Святослав Гординський, Леонід Рудницький, Вольфрам Бургард, Ню Йорк, Наукове Товариство ім. Шевченка, Бібліотека українознавства, 1992, ст. 382

Читач, зокрема той, котрий любить і цінує поетичне слово, але не обізнаний із долею цього тому, подумає, що за ним поманд рують наступні томи, в яких творчість Юрія Клена, видатного київського неокласика, неперевершеного перекладача, буде представлена у всій її повноті. Так однак не буде, бо наступні томи появились уже раніше. Отже цей том не розпочинає, тільки завершує чотиритомник його літературної спадщини. Цей читач також довідається із післяслова покійного Святослава Гординського, що другий том, за редакцією Євгена Маланюка та патронатом Фундації ім. Юрія Клена в Торонто, появився ще у 1957 році, третій і четвертий в 1960 році. Цей же том появляється у Бібліотеці українознавства Наукового Товариства ім. Шевченка за ініціятивою д-ра Ярослава Падоха, президента НТШ (1977—90).

Що увійшло у цей том? Увійшла його широко відома поема-епопея „Прокляті роки", що вперше побачила світ у Львові в 1937 році, збірка „Каравели", яка друкувалась у Празі в 1943 році; „Розвіяні листки" вірші різних періодів; „Диявольські параболі" містифікованого поета Порфирія Горотака, а в дійсності трьох авторів — Юрія Клена, Леоніда Мосендза та Мирона Левицького. Вперше ця збірка друкувалась в Авґсбурзі в 1947 році. Том включає і іншомовні поезії Клена, тобто російські та німецькі. Російською мовою Клен почав писати в 1913 році і продовжував писати аж до двадцятих років, до зустрічі із модерною українською поезією таких майстрів слова як Рильський, Зеров, Драй-Хмара та інші. Німецькою мовою, фактично його рідною, бо він був сином німця, Фрідріха Бурґгарда та Сідонії Тіль, він почав писати з тридцятих років і продовжував майже до своєї смерти в 1947 році.

Не влаючись в аналізу і оцінку його російськомовних віршів, скажемо тільки, що це творчість поета початківця, насичена неоромантичними та символічними кліше перших двох десятиліть цього сторіччя. Зате вона уже засвідчує потенційний голос майбутнього українського поета. Про німецькі вірші, які він почав писати, виемігрувавши із Совєтського Союзу в 1931 році, повторимо за Юрієм Ковалівим, в цих віршах Клен „створив чимало майстерних поезій, але їм, можливо, бракувало серцевого вогню".

Том відкривається статтею Ігоря Качуровського п. з. „Творчість Юрія Клена на тлі української парнасизму", що, без зайвого навантаження біографічними деталями, дає струнку, зате цілісну картину його літературної біографії. До „Проклятих років", „Каравел", Розвіяних листків", „Диявольських параболь" в томі подані короткі примітки.

(ІФ)

ІНВЕСТУЙТЕ В УКРАЇНУ, ЗБІЛЬШІТЬ ФОНД ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ — УНС!

Олбанська Округа стейту Ню Йорк відзначила другу річницю відновлення самостійности України

У жовтні 1992 року з ініціятиви Окружного Комітету УККА Олбанської округи скликано представників місцевих організацій на засідання, щоб створити громадський комітет для Підтримки Дипломатичних Представництв України у ЗСА. На засіданні були присутні представники таких організацій: відділів УККА, відділів Союзу Українок Америки, Організації Американців за Демократію в Україні, відділів „Провидіння", відділів Українського Народного Союзу, сестрицтва та Українських Клюбів з Амстердаму, Вотервліту, Коговзу і Трой. Головою комітету вибрано інж. Михайла Гереця. На зборах вирішили назвати Комітет „Всегромадський Комітет для Підтримки Дипломатичних Представництв України Олбанської Округи Стейту Ню Йорк".

Складено плян праці. Вирішено влаштувати зустріч з амбасадором України у Вашінґтоні. Амбасадор мав завітати до Олбані 24-го жовтня 1992 року. Комітет почав праці, щоб гідно привітати першого амбасадора України в нашій Окрузі. На жаль, прийшов лист з амбасади у Вашінґтоні, що амбасадор не зможе приїхати до нас 24-го жовтня і взагалі у 1992 році. Ми змушені були перервати підготову до зустрічі і відкласти її на 1993 рік. Діяльність Комітету ми відновили, коли голова інж. Герець одержав відповідь з канцелярії амбасади, що з поданих нами дат для зустрічі амбасадор з дружиною зможе загостити до нас 14-го серпня цього року. Тому що 24-го серпня припадала друга річниця проголошення незалежности України, виринула думка пов'язати зустріч зі святкуванням цієї історичної події. Щоб полегшити працю, створено комісії, і кожна з них почала працювати у своїй ділянці.

Представники громад відповідали за проведення збірки на Фундацію Дипломатичної Служби України. Вирішено в той час, у суботу, 14-го серпня, відзначити другу річницю відновлення самостійности України святочним бенкетом в Українському Клюбі в Коговзі.

У четвер, 12-го серпня, о 9-ій год. вечора члени Комітету і представники громад зібралися на летовищі в Олбані і нетерпеливо очікували приїзду амбасадора України д-ра Олега Білоруса з дружиною Раїсою. О 9-ій годині вечора приземлився літак і за кілька хвилин до почекальні увійшли амбасадор з дружиною. Дарія Якубович від імени громади привітала гостей, а пластуни Леся Філь, Кася Клем та Християн Спяк вручили квіти. Подружжя Якубовичі заопікувалося гостями і забрали їх до своєї резиденції у Скенектаді, Ню Йорк.

У п'ятницю, 13-го серпня, о 8-ій год. ранку амбасадор д-р Олег Білорус почав свої зустрічі, заплановані членами Комісії Зовнішніх Зв'язків. Перша зустріч була з представниками Центру для економічного розвитку і світової торгівлі під назвою „Адвокатська Асоціяція Вітман, Остерман і Ганна". Ця фірма запросила амбасадора на сніданок у „Твин Товер" в Олбані, Н. Й. Представники Центру ставили амбасадорові питання: про можливості здійснення економічних плянів в Україні та виміну промислових виробів. Амбасадор дав вичерпні інформації про всі нинішні можливості в Україні.

Після сніданку амбасадор відвідав „Олбані Інтернешенел Фелд Корпорейшен" в Іст Ґрінбуш, Н. Й. Він з великим зацікавленням оглядав цю наймодернішу комп'ютеризовану фабрику, висловлюючись, що було б корисно нав'язати торговельний обмін з Україною. Д-р Білорус з членами Комітету відвідав університет „Ренселір Політехнік Інститут", де познайомився з президентом Інституту Р. Бирон Пірес. Під час полуденку Бирон Пірес і д-р Білорус обмінялися думками. Опісля ознайомився з працею „Інкубатора", відкритого у Києві та Львові, метою якого є знайти спосіб допомогти перейти до приватизації, поліпшити економіку різними порадами, зацікавленим допомогти почати свою приватну торгівлю та закладати різні види промисловости. Одним з промоторів цього інкубатора є Вілліям Бругеман, дружина якого є українського походження. Він хотів зробити щось доброго у формі допомоги Україні. Амбасадор висловив бажання та велику потребу тісної співпраці між Америкою і Україною.

У суботу, 14-го серпня, амбасадор з дружиною та членами Комітету відвідав площу в місті Трой, Н. Й., на якій стоїть пам'ятник Тарасові Шевченкові. Його дуже зацікавив цей пам'ятник. Опісля всі від'їхали до Вотервліту, Н. Й, щоб оглянути українську католицьку церкву, де о. Микола Макар зі Львова, що заступає пароха, привітав амбасадора з дружиною, поблагословив їх та побажав успіхів.

Після того відбувся полуденок в Голідей Інн і пресова конференція.

На пресову конференцію привезли дітей, які приїхали з України, з Чорнобильської зони на відпочинок, і запізнали їх з амбасадором. Це зробило велике позитивне враження на репортерів і дітей.

О 5-ій по полудні д-р Олег Білорус з дружиною Раїсою прибули на бенкет з нагоди другої річниці незалежности України, який відбувся в Українському Клюбі у Коговзі, Н. Й. При вході на залю їх зустріли сестри Люба і Таня Мандзії і привітали хлібом-сіллю та квітами і рясними оплесками присутніх на залі.

О 6-ій год. почався бенкет. Голова Комітету інж. Михайло Герець привітав гостей та всіх присутніх, що прибули на бенкет, і представив ведучу програмою мгр Дарію Якубович, яка виголосила вступне слово. Під час вечері Дарія Якубович представила гостей при головному столі. До слова був попрошений приятель української громади колишній стейтовий сенатор Мейсон. У своєму слові він гарно змальовав радість українського народу, що діждався незалежної самостійної української держави. Представник посадника міста Коговз прочитав проклямацію з цієї нагоди і проголосив 24-те серпня Днем Незалежности української держави. Михайло Савків відчитав подібні проклямації з Амстердаму і Вотервліту. Надійшли привіти від конгресмена М. МекНалті і від ассемблімена Канестрарі. Далі слідувала музична точка (скрипка та віольончеля) у виконанні талановитих сестер Тані і Люби Мандзіїв. Опісля слідувала промова д-ра Олега Білоруса, амбасадора України у Вашінґтоні. Він підкреслив важливість самостійної держави. Він сказав: „ми мусимо замінити романтизм незалежности логікою і зрозумінням складности політичних, соціяльних і економічних проблем, які тепер чекають Україну. Незалежність — це наша єдина надія на існування. Це є наша історична нагода. Це не може бути втрачене через нашу пасивність або незарадність". Амбасадор сказав присутним, що наша поміч і поміч Америки є конечно потрібна, щоб допомогти Україні втриматись при владі. Бо тільки через підтримку і зрозуміння Заходу Україна зможе встоятись.

Д-р О. Білорус додав на закінчення: „Я певний, що через мозольну працю ми будемо тут, щоб святкувати багато більше річниць". Далі слідував виступ сестер Тані і Люби Мандзіїв. Вони проспівали дві пісні, за які присутні винагородили їх рясними оплесками.

Листу жертводавців відчитав мгр Михайло Савків. По громадах: збірщиками були в Амстердам — Анатолій Качан, Осип Пащак і Мирон Кривулич, що зібрали 2,590 дол., Трой, православна і католицька громади, збірщиками були: Стефан Єдинак, Микола Бобеляк, Марія Філь і Алла Герець, зібрали 6,600 дол. Коговз, збірщиками були Роман Мацюк і мгр Михайло Савків, зібрали 6,815 дол. і Вотервліт, збірщиком була Анна Наболотна, що зібрала 14,295 дол. Разом 30,300 дол.

Наступним промовцем був д-р Степан Ворох, голова Фундації Допомоги Дипломатичним Представництвам України у ЗСА. У своєму слові він звернув увагу на конечну потребу фінансової допомоги нашим амбасадам та склав щиру подяку Євгенові Наболотному й інж. Михайлові Герецеві всім членам комітету та збірщикам за успішну працю.

На кінець емоційно відспівано український національний гімн.

Ярослав Кушнір

Вислід XII Бібліографічного конкурсу УНІГУ

Комісія Бібліографічного конкурсу Українського Наукового Інституту Гарвардського Університету подає до загального відома, що на цьогорічний (992 -93) конкурс вплинули п'ять праць, усі українською мовою. Комісія розглянула надіслані праці і рішила признати цьогорічну нагороду ім. Миколи і Володимири Ценків в сумі 800 дол. Лідії Ільницькій (Львів) за її працю: „Руська Трійця": М. Машкевич, І. Вагилевич, Я. Головацький. Бібліографічний покажчик, 1834—1990 рр."

Бібліографічний покажчик Л. Ільницької — фахово виконана праця, що включає видання писань членів „Руської Трійці" та літературу про них в українській та чужих мовах за вказаний вище період часу, за малими винятками деяких діяспорних видань, що їх докладний бібліографічний опис через відсутність їх в Україні неможливо було перевірити. Рукопис обнімає 408 сторінок машинопису. Бібліографічний матеріял, що охоплює 1,914 записів, розміщено в хронологічному порядку. Праця включає покажчики: „Твори діячів 'Руської Трійці' та „Покажчик імен", як і передмову Романа Лубківського та вступ авторки покажчика.

Із XII-річним Бібліографічним конкурсом вичерпано фонди нагород за бібліографічні праці ім. Миколи і св. п. Володимири Ценків. Дирекція Українського Наукового Інституту Гарвардського Університету та Бібліографічна комісія інституту складають щиру подяку Миколі Ценкові за доперішнє фінансування нагород цього конкурсу.

Комісія Бібліографічного конкурсу УНІГУ: **Мирослав Лабунька** — голова, **Дмитро Штогрин**, **Осип Кравченюк** — члени.

Ю. Осінчук...

(Закінчення зі стор. 1)

Осінчук творів рецензент аналізує, зокрема інтерпретацію піяністкою, що тепер поселилася на Алясці та вперше представилася місцевій публіці. Публіка постанням з місць та довгим аплявзом спонукала нашу піяністку до наддатків. Кон церт був призначений на фундацію ім. Марґарети Довні, що переводить конкурси гри на фортепіяні молодих адептів музики з Аляски.

Ю. Осінчук загостить на коротко до Ню Йорку, щоб тут 23-го жовтня відкрити музичний сезон в Українському Інституті Америки сольовим концертом присвяченим пам'яті батька — д-ра Романа Осінчука.

В НЕДІЛЮ, 17-ГО ЖОВТНЯ, на західньому березі Йордану, 35 кілометрів від Єрусалиму, перші десятки жидівських родин заселили новозбудоване містечко Кір'ят-Сефер. Всього тут мешкатиме до 1,100 родин, переважно членів громади ортодоксального релігійного напрямку. Як відомо, прем'єр-міністер Ізраїля Іцак Рабін запевнив, що нові селища не будуть споруджуватися на території, відданій палестинцям для їхньої автономії, однак Кір'ят-Сефер потрактовано як виняток, бо збудований він був ще до підписання ізраїльсько-палестинської угоди. Тепер на західньому березі Йордану проживає 120,000 ізраїльтян.

МІНІСТЕР ЗАКОРДОННИХ справ Росії Андрей Козирєв і міністер оборони Павел Грачов закликали президента Бориса Єльцина утриматися від президентських виборів і залишатися на своєму посту до закінчення каденції. „Ми не можемо дозволити собі на розкіш вибирати президента щороку", — сказав А. Козирєв. Спостерігачі трактують цю заяву як свідчення побоювання, що Б. Єльцин може програти на надзвичайних виборах, особливо після свого непопулярного рішення звільнити ціни на хліб.

В УМ...

(Закінчення зі стор. 1)

розвиток цивілізації з неополітичної доби. Археологи ділять історію Трипілля на три періоди: ранній, середній і пізній. Трипільська культура має свій початок на сході Середземного моря і на Балканах, звідки прийшли найстарші зразки землеробства і скотарства. Територія сьогоднішньої України була синтезою місцевих і прийшлих культур, а результатом того стала Трипільська культура.

Вже у 5000 році перед НХ трипільці мешкали в середньому Подністров'ї та на південному Бузі, а згодом трипільські племена поселилися на території верхнього Подністров'я, Волині, середнього Дніпра і частково на Лівобережжі. Близько 2,000 трипільських поселень розташувалося, як відомо, поблизу річок та інших доплывів води. Впродовж розкопків віднайдено понад 2,000 таких поселень. Поселення трипільців були будовані у формі замкнених великих площ, які на початку служили як загороди для скотини, а відтак ці площі почали вживати для різних обрядових свят як також для оборони.

Поруч із житловими домами із глини, що мали видовжену форму, археологи знайшли також рештки інших великих глиняних приміщень, які служили правдоподібно як святині чи місця поховання.

Зчасом ці поселення ставали щораз більшими з кількістю понад 10,000 осіб.

Крім знахідок у поселенні, археологи знайшли також зразки Трипільської культури у посуді, статуетках, людських та скотинних костях та зерні. На цих розкопках побудовано теперішню теорію, що трипільці додержувалися дуже цікавого циклю існування. Вони будували поселення на 60-80 років, відтак палили його і залишали як свою пожертву для померлих, а тоді переносилися в інше місце, щоб розпочинати нове життя на новому місці. Це вимагало дуже скоординованої акції та дисципліни поселенців.

Головним заняттям трипільців було хліборобство і скотарство. Вони вирощували пшеницю, ячмінь, просо, льон. Незважаючи на появу мідних виробів, знаряддя праці вони виготовляли з каменю та кременю.

Найкраща у трипільців була розписна посуда, елегантна у формах на високому рівні підготовки та вжиті гончарського приладдя. Спершу уживали до виробу посуди лише три кольори — білий, червоний і чорний, а щойно у середній добі Трипільської культури почав переважати чорний колір. Різниця у стилях гончарських виробів була спонукана різними гончарськими цент рами що мали свою власну „візитну карту".

Світосприймання давніх землеробів знаходило свій

Зображення змії на мисці

відгук у створюваних речах — нічого там не було випадкового, другорядного. Узори вживані при гончарських виробах віддзеркалювали символи, світосприймання, всесвіт і духове життя.

Трипільська культура дає першу достовірну картину праісторії на території сьогоднішньої України. Трипільці відіграли важливу ролю в розвитку європейської цивілізації і разом із іншими племенами, що жили на тих землях, причинилися до розвитку української культури.

Виставка, що буде показана в Українському Музеї, була зорганізована Інститутом археології Академії Наук України, Українським Товариством Охорони Пам'яток Історії та Культури і Центром пам'яткознавства при АН України. Спонзорують виставку галерія Христини Чорпіти, Філядельфія, Па., і Централя Українських Кооператив, Чикаго, Ілл.

В Українському Музеї спонзором виставки є Український Народний Союз.

Брошурки і звітлини із виставки можна дістати за замовленням в УМ, який міститься при 203 Друга авеню, в Ню Йорку. Для глядачів УМ відкритий від середи до суботи від год. 1-ої до 5-ої по полудні.

БЕЗ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ І КНИЖКИ — НЕ БУДЕ Й УКРАЇНСЬКОЇ ДИТИНИ!

Св. п. д-р В. Душник

(У 8-му річницю відходу у засвіти)

5-го вересня 1985 року перестало битися серце визначного українського журналіста й пропаґатора української справи в англомовному світі св. п. д-ра Володимира Душника. Він був членом Наукового Т-ва ім. Шевченка (НТШ), Спілки Українських Журналістів Америки (СУЖА), Американського Наукового Т-ва і Т-ва Українських Професіоналістів Америки.

Кожного року, у вересні, в українських католицьких церквах — св. Миколая у Бруклині, Пресвятої Тройці у Керґонксоні і в Ню Йорку в церкві св. Юра — відправляється Служба Божа і Панахида за св. п. Душника. В суботу, 18-го вересня цього року, в церкві св. Юра о. Лев Ґолдейд також відправив Службу Божу і Панахиду, а відтак учасники, на запрошення дружини покійного Марії і сина Марка, мали спільне снідання, на якому згадувалося про життєвий шлях Володимира Душника.

Володимир Душник народився 24-го вересня 1908 року, в селі Заставче, повіт Підгайці, в Західній Україні. Він закінчив клясичну ґімназію в Бережанах, а матуру здав у Львові, бо польська поліція, знайшовши при ревізії націоналістичний журнал „Сурму", позбавила його навчання перед самою матурою, не зважаючи на те, що він дуже добре вчився і давав лекції слабшим студентам.

Зі Львова він виїхав до Бельгії, де в 1932—1935 роки студіював в університеті в Лювені, здобуваючи ступінь бакалавра політично-суспільних наук. У 1935 році, він прибув до З'єднаних Стейтів Америки й тут у 1937—1940 роках студіював у Колюмбійському університеті, здобуваючи ступінь маґістра політичних наук і міжнародних стосунків. У 1965 році він здобув докторат в Українському Вільному Університеті, захищаючи тему „Українська Центральна Рада і Російське Тимчасове Правительство". В 1942—1945 роках служив в американській армії і брав участь в боях і інвазіях Сайпану, Філіпінських островів, Окінави й Японії. При кінці 1945 року він був перекладачем у штабі ґен. Доґлеса МекАртура в Манілі й Токіо.

Ще за часів його ґімазійних студій його статті під різними криптонімами друкувалися в „Новому Часі", „Українському Голосі" (Перемишль), та в „Смолоскипах", видаваних у Львові ред. Осипом Боднаровичем.

В Бельгії він співпрацював у бельгійських студентських журналах „Ль'Юніверситет Бельж" і „Л'Авангард" та українськими журналами „Студентський Шлях" і „Літературно-науковий Вісник", який редаґував д-р Дмитро Донцов у Львові, та в органах УВО-ОУН „Розбудова Нації" і „Сурма", та американській „Свободі", до якої він почав дописувати ще з Бельгії.

Будучи активним у „закордонній ОУН", він співпрацював та мав зустрічі з членами ПУН полковником Евгеном Коновальцем, сотником Ріко Ярим, генералами Віктором Курмановичем і Миколою Капустянським, інж. Дмитром Андрієвським, ред. Володимиром Мартинцем, ред. Миколою Сціборським, ред. Олексою Бойківим, Володимиром Кушнір- Богушем, Ярославом Барановським, Олегом Кандибою (Ольжичем) та іншими.

В Америці, в 1935—1940 роках він був редактором „Націоналіста", „України" і англомовного місячника „Де Трайдент".

В роках 1941—42 Душник був членом редакційної колеґії „Свободи". Від 1959 до 1965 року — редактором „Де Юкреніен Віклі". Від 1948 до 1970 року був редактором „Де Юкреніен Бюлетін", який видавав УККА, а від 1957 аж до 1985 року був головним редактором англомовного квартальника „Де Юкреніен Квортерлі", який видавав УККА, як також в тому часі працював три дні в тижні в редакції „Свободи". В роках 1980—1985 він редаґував англомовний місячник „Де Юкреніен Нюзлеттер", який видавав СКВУ.

Покійний є автором англомовних праць: „Українська Центральа Рада і Російське Тимчасове Правительство", „Смерть і Руїна на Курзонській Лінії", „Переселенці є Людьми", „Мучеництво в Україні", „В шуканні за Свободою", „Українська Католицька Церква на Вселенському Соборі, 1962—65", і написав два великі розділи про права людини в СССР до двотомної праці, що появилася в англійській мові в 1976—77 роках у Голяндії. Він був співробітником „Енциклопедії Славоніка" і англомовної енциклопедії українознавства, виданої Українським Народним Союзом. Його англомовна 690-аторінкова „Українська Спадщина в Америці", над якою він працював роками, появилася по його смерти, у 1991 році. Співавтором був д-р Микола Л. Фр. Чировський, видання УККА.

Статті й рецензії д-ра Душника появлялися в таких американських виданнях, як „Де Ню Йорк Таймс", „Нешенел Ревю", „Де Сайн", „Америка", „Колумбія", „Плейн Ток" і інші. Він переклав з російської на англійську мову „Скок на Волю" Оксани Косенкіни й інші.

Від 1955 до 1968 року він працював у Фордгам Університеті в Ню Йорку, виконуючи функцію заступника директора спеціяльного проєкту обслідування наукових робочих сил світу. В цій цілі Фордгамський У-тет вислав його два рази, в 1965 і 1966 роках, для збирання потрібних даних до Південної Америки, Европи, Північної Африки і Близького Сходу.

В 1953—1956 роках він був директором американської католицької іміґраційної Місії в Полудневій Америці, проживаючи з дружиною Марією і сином Марком в Ріо де Жанейро.

Крім української і англійської, він знав польську, російську, французьку, німецьку і португальську мови. Він подорожував як журналіст, виконуючи при тому свої службові обов'язки у Західній і Північній Европі, Північній Африці, Близькому Сході і Полудневій Америці.

Д-р Душник був також автором багатьох меморіялів, які висилалося до Державного департаменту ЗСА, ООН чи інших міжнародних організацій, в обороні прав України. Він укладав тексти „Шевченкових Грамот Волі", якими Комітет будови пам'ятника Шевченка у Вашінгтоні й УККА вшановували визначних американських сенаторів, конґресменів, двох президентів ЗСА — Трумана і Айзенгавера й ряд українсьиких суспільно-політичних діячів, за їх ширення правди про Україну. Я виконував ґрафічне оформлення тих грамот.

Покійний був членом Американського Літературно-Мистецького Клюбу „Салмаґунді", на 6-ій Авеню в Ню Йорку. Там, після праці в редакції „Свобода", вечорами по п'ятницях, сходилися ред. Антін Драган, ред. Зенон Снилик, ред. Володимир Душник, Йосиф Сміндак і д-р Роман Олесницький.

Коли весною 1985 року, Громадський Комітет Ню Йорку вшановував 50-ліття журналістичної і суспільно-політичної праці д-ра Душника, то до Українського Інституту Америки прибуло понад 20 представників багатьох українських і чужинецьких установ, включно з єпископом Василем Лостеном, які висловили своє признання ред. Душникові за його довголітню працю для свого народу.

Привіти й вислови признання за його невтомну працю для свого народу прислали тодішній президент ЗСА Роналд Реґен, посадник Ню Йорку Ед Кач і ряд чужинецьких та українських громадсько-суспільних установ.

Дружина покійного, Марія, народжена в ЗСА, українського роду, суспільно-громадська діячка, з посвятою співпрацювала зі своїм чоловіком. Вона була довгий час членом Головної Управи УНСоюзу, а тепер є почесним членом Головного Уряду УНСоюзу. Родина Душників мала одного сина — Марка-Володимира, який є підполковником в резерві американської армії.

Велика шкода, що Володимир Душник не діждався 24-го серпня 1991 року, коли Україна стала вільною, та 15-го вересня 1993 року, коли „Свобода" святкувала своє 100-ліття.

Автор цих рядків в особі ред. Душника втратив особистого приятеля, з яким співпрацював впродовж 35 років, а американська Україна втратила трудівника „воркоголика" української спільноти, якого до сьогодні ніхто не заступив.

Вічна йому пам'ять!

Роман С. Голіят

40-ліття Школи Українознавства Т-ва „Рідна Школа" у Клівленді — Пармі

На відзначенні 40-річчя Школи Українознавства Т-ва „Рідна школа" у Клівленді-Пармі виступає дитячий хор.

Цілий 1993 рік проходив під знаком святкувань 40-річчя Школи Українознавства Т-ва „Рідна Школа" у Клівленді — Пармі. Дотепер проведено низку ювілейних імпрез. Заходами Громадського Комітету під проводом д-ра Ераста Гафтковича, від 7-го до 9-го травня діяла виставка картин маестра Богдана Божемського, яка принесла гарний дохід на фонд розбудови Школи Українознавства. 5-го червня в рамках свята молоді відіграно з успіхом п'єсу Лесі Українки, за скороченим сценарієм, „Лісова Пісня", під проводом П. Софії Бури, знаної суспільної діячки і заступниці директора „Рідної Школи" у Пармі. Від 10-го до 12-го червня проведено виставку картин мистця з України В. Желавського, з рамени програмової комісії і під проводом Віри Капустянської. Кульмінаційна, конклюзивна імпреза відбулася 26-го вересня, о год. 4-ій по полудні, в залі церкви Покрова Пресвятої Богородиці у Пармі.

Група членів ювілейного комітету.

Світлили Я. і Д. Говиковичі

Треба підкреслити, що Т-во „Рідна Школа" і Школа Українознавства не тільки навчає нашу молодь предметів українознавства, але є джерелом плекання любови і пошани до рідного народу і землі наших предків. Наша громада Клівленду — Парми вповні розуміє, морально і матеріяльно підтримує працю і цілі Школи Українознавства Т-ва „Рідна Школа" у вихованні нашої молоді. Тепер у ній навчається 150 учнів під проводом дирекції і 12 осіб учительського складу. „Ми боремося з нашими власними труднощами, а особливо з процесами асиміляції", — сказав д-р Вірослав Кость, директор школи.

Ювілейний комітет заздалеґідь приготовлявся до ювілейного концерту. Почесний комітет очолили заслужені особи громади: Владика Роберт Москаль, митрофорний протопресвітер Степан Ганкевич, голова УЗО мґр Василь Ліщинецький, інж. Іван Фур, д-р Мирослав Мичковський, Василь Камінський і Василь Іванчук. Громадський Комітет очолив відомий громадський діяч і інспектор Школи Українознавства д-р Степан Воляник. Членами комітету були: мґр Марія Федьків, перший заступник голови і голова комісії відзначень, д-р Ераст Гафткович, другий голова організаційної комісії Мотря Стахур, голова Т-ва „Рідна Школа", д-р Вірослав Кость, директор Школи Українознавства, Софія Бура, заступник директора і керівник шкільних програм, та Ліда Парк, адміністратор школи і член організаційної та програмової комісій. Секретаріят очолила Софія Бура і двоє членів. Відтак створено 8 зрізничкованих комісій, до них увійшло до 60 осіб. Зголошено до 25 представників організацій і Товариства Клівленду — Парми і околиць.

Концерт відкрив вступним словом голова ювілейного комітету д-р Степан Воляник, сердечно привітавши чисельно зібрану публіку, учителів та дітей. Також зачитав привіти від Владики Роберта і ностальгійний лист від 90-річчя проф. Юрія Яремкевича, колишнього жителя Клівленду-Парми. Вітав сердечно і гостя з Чикаґо Василя Камінського з дружиною, суспільного і рідно-шкільного діяча.

Дальшою точкою в програмі був хор, в числі до 50 учнів різного віку, під диригентурою учительки Ганни Келлер. Він бравурно відспівав гимн „Рідної Школи", до слів М. М. Мельника, до речі, батька Софії Бури, музика Дмитра Кашубинського.

Далі ішло роздання грамот заслуженим і довголітнім працівникам Т-ва „Рідна Школа" і Школи Українознавства. Нагороди роздавали колишній довголітній директор Василь Іванчук і мґр Марія Федьків. Встанням з місця і однохвилинною мовчанкою вшановано померлих. Спонтанним встанням з місць заля вшанувала колишнього директора Школи Українознавства Василя Іванчука.

По перерві приступлено до мистецької частини, яку виповнили ансамбль „Гроно" з Києва і гуморист з Торонто Ігор Бачинський. З прикрістю можна було завважити, що на залі не було священиків, а це ж була ювілейна імпреза молоді. Керівником „Грона" є Тарас Петриненко, син відомої української співачки. Музичне тріо „Гроно" заграло і відспівало 9 пісень, композиції Тараса Петриненка.

Гуморист Ігор Бачинський народився і виріс у Канаді. Виступав з танцювальним ансамблем „Козаки". Він виступав з гітарою, співав гумороски англійською мовою та переплітав українською і притупцював, на радість маленьких дітей, які сиділи просто на підлозі.

З нагоди ювілею 40-ліття Видавнича комісія під проводом працьовитої Софії Бури та голови д-ра Степана Воляника видала естетично оформлену і змістовну пропамятну 100-сторінкову книгу. В ній можна знайти списки імен комітету і комісій, привіти від Владики Роберта, голови Шкільної Ради д-ра Федоренка, статті та спомини д-ра В. Костя, директора, інж. Івана Фура, д-ра Степана Воляника, д-ра Мирослава Мичковського, Софії Бури, поему Анни Завадівської, список імен всіх учителів від 1953 до 1993 року, фотознимки осібних кляс. При кінці книги є привіти від організацій, товариств, професіоналістів і приватних осіб Клівленду-Парми і околиць. Комітет 40-річчя хоче висловити спеціяльну подяку Ірині Мудрик-Кулик, яка багато зусиль доклала до видання пропам'ятної книги, також Любі Дмитрик-Ґудз за мистецьку працю над проєктами впродовж ювілейного року, і (мґр Ярославові та Дарії Говиковичам) — за виконання цілого циклю професійних фотознимок. Слід згадати також, що на столах при стіні на залі були виставлені в систематичному і хронологічному порядку експонати, часописи, книжки з рідно-шкільною тематикою, завдяки праці та ініціятиві Володимира Сторожинського.

Д-р Володимир Боднар